2025/2437

10.12.2025

NEUVOSTON PÄÄTÖS (EU) 2025/2437,

annettu 20 päivänä marraskuuta 2025,

luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston uhanalaisten lajien kansainvälistä kauppaa koskevan yleissopimuksen (CITES) osapuolten konferenssin 20. kokouksessa (CITES CoP20) (Samarkand, Uzbekistan, 24 päivänä marraskuuta – 5 päivänä joulukuuta 2025) Euroopan unionin puolesta otettavasta kannasta

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 192 artiklan 1 kohdan yhdessä sen 218 artiklan 9 kohdan kanssa,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston uhanalaisten lajien kansainvälistä kauppaa koskeva yleissopimus ([1]), jäljempänä 'CITES-yleissopimus', johon unioni liittyi neuvoston päätöksellä (EU) 2015/451 ([2]), tuli voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1975.

(2) CITES-yleissopimuksen XI artiklan 3 kohdan nojalla osapuolten konferenssi voi muun muassa hyväksyä päätöksiä CITES-yleissopimuksen liitteiden muuttamiseksi.

(3) Osapuolten konferenssin on 24 päivästä marraskuuta 5 päivään joulukuuta 2025 pidettävässä 20. kokouksessaan (CITES CoP20) määrä hyväksyä päätökset 51 ehdotuksesta CITES- yleissopimuksen liitteiden muuttamiseksi sekä lukuisista muista asioista, jotka liittyvät CITES-yleissopimuksen täytäntöönpanoon ja tulkintaan.

(4) On aiheellista vahvistaa kanta, joka otetaan unionin puolesta CITES CoP20-kokouksessa, koska CITES-yleissopimuksen liitteiden muuttaminen sitoo unionia ja useat muut päätökset, kuten muutokset unionin oikeuteen sisällytettäviin päätöslauselmiin, voivat vaikuttaa ratkaisevasti unionin oikeuden sisältöön, erityisesti komission asetukseen (EY) N:o 865/2006 ([3]) ja komission täytäntöönpanoasetukseen (EU) N:o 792/2012 ([4]).

(5) Ehdotettu unionin kanta, joka on määrä ottaa CITES CoP20-kokouksessa esitettäviin yksittäisiin ehdotuksiin, perustuu ehdotusten hyötyjä koskevaan asiantuntija-analyysiin, jossa on parhaan käytettävissä olevan tieteellisen näytön pohjalta otettu huomioon CITES-yleissopimuksen määräykset sekä niiden johdonmukaisuus asiaankuuluvien unionin sääntöjen ja toimintapolitiikkojen kanssa,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston uhanalaisten lajien kansainvälistä kauppaa koskevan yleissopimuksen osapuolten konferenssin 20. kokouksessa (CITES CoP20) unionin puolesta otettava kanta esitetään tämän päätöksen liitteissä.

([1]) Luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston uhanalaisten lajien kansainvälistä kauppaa koskeva yleissopimus (EUVL L 75, 19.3.2015, s. 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/convention/2015/451/oj).

([2]) Neuvoston päätös (EU) 2015/451, annettu 6 päivänä maaliskuuta 2015, Euroopan unionin liittymisestä luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston uhanalaisten lajien kansainvälistä kauppaa koskevaan yleissopimukseen (CITES) (EUVL L 75, 19.3.2015, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2015/451/oj).

([3]) Komission asetus (EY) N:o 865/2006, annettu 4 päivänä toukokuuta 2006, luonnonvaraisten eläinten ja kasvien suojelusta niiden kauppaa sääntelemällä annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 338/97 täytäntöönpanoa koskevista yksityiskohtaisista säännöistä (EUVL L 166, 19.6.2006, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2006/865/oj).

([4]) Komission täytäntöönpanoasetus (EU) N:o 792/2012, annettu 23 päivänä elokuuta 2012, luonnonvaraisten eläinten ja kasvien suojelusta niiden kauppaa sääntelemällä annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 338/97 säädettyjen lupien, todistusten ja muiden asiakirjojen mallia koskevista yksityiskohtaisista säännöistä ja komission asetuksen (EY) N:o 865/2006 muuttamisesta (EUVL L 242, 7.9.2012, s. 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2012/792/oj).

2 artikla

Jos tämän päätöksen hyväksymisen jälkeen ja ennen CITES CoP20 -kokousta tai sen aikana esitettävät uudet tieteelliset tai tekniset tiedot todennäköisesti vaikuttavat 1 artiklassa tarkoitettuun kantaan tai jos kyseisessä kokouksessa tehdään tarkistettuja tai uusia ehdotuksia asioista, joista ei vielä ole unionin kantaa, unionin kantaa tarkistetaan koordinoidusti paikan päällä ennen kuin CITES CoP20-kokous päättää kyseisistä ehdotuksista. Tällaisissa tapauksissa unionin kannan on oltava yhdenmukainen tämän päätöksen liitteissä vahvistettujen periaatteiden kanssa.

3 artikla

Tämä päätös tulee voimaan päivänä, jona se hyväksytään.

Tehty Brysselissä 20 päivänä marraskuuta 2025.

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

K. KALLAS

LIITE 1

Luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston uhanalaisten lajien kansainvälistä kauppaa koskevan yleissopimuksen (CITES) osapuolten konferenssin 20. kokouksessa (CITES CoP20) (Samarkand, Uzbekistan, 24 päivänä marraskuuta – 5 päivänä joulukuuta 2025) käsiteltäviä keskeisiä asioita koskeva unionin kanta

A. **Yleistä**

1. Unioni katsoo, että luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston uhanalaisten lajien kansainvälistä kauppaa koskeva yleissopimus, jäljempänä 'CITES-yleissopimus', on keskeinen kansainvälinen yleissopimus, jonka tavoitteena on biologisen monimuotoisuuden säilyttäminen sekä luonnonvaraisten eläinten ja kasvien laittoman kaupan torjunta.

2. Unionin olisi hyväksyttävä CITES-yleissopimuksen osapuolten konferenssin 20. kokousta (CITES CoP20) varten kunnianhimoinen kanta asiaan liittyvien unionin politiikkojen ja kansainvälisten sitoumusten mukaisesti; niistä mainittakoon erityisesti YK:n kestävän kehityksen tavoitteet, biologista monimuotoisuutta koskevalla yleissopimuksella hyväksytty Kunmingin-Montrealin maailmanlaajuinen luonnon monimuotoisuuskehys, CITES-yleissopimuksen strateginen visio ja luonnonvaraisten eläinten ja kasvien laittoman kaupan torjuntaa koskeva YK:n yleiskokouksen päätöslauselma 79/313. Unionin kannan olisi myös edistettävä niiden tavoitteiden saavuttamista, jotka asetetaan unionin tasolla vuoteen 2030 ulottuvassa EU:n biodiversiteettistrategiassa, uudelleentarkastellussa EU:n toimintasuunnitelmassa luonnonvaraisten eläinten ja kasvien laittoman kaupan torjumiseksi ([1]), kaupankäynnin ja kestävän kehityksen edistämistä koskevassa unionin lähestymistavassa sekä Euroopan vihreän kehityksen ohjelmassa.

3. Unionin ensisijaisina tavoitteina CITES CoP20 -kokouksessa olisi oltava

   — sellaisten uhanalaisten eläin- ja kasvilajien kansainvälisen kaupan sääntely, joihin kohdistuvan kaupan määrä on kestämätön, tieteeseen perustuvaa lähestymistapaa noudattaen, ja

   — luonnonvaraisten eläinten ja kasvien laittoman kaupan torjumiseen tähtäävien kansainvälisen yhteisön toimien vahvistaminen.

4. Unionin olisi CITES CoP20 -kokouksessa varmistettava, että unionin asemaa ja oikeuksia CITES-yleissopimuksen osapuolena kunnioitetaan kaikilta osin yleissopimuksen määräysten mukaisesti.

5. Unionin kannassa olisi otettava huomioon, millä tavoin CITES-mekanismeilla voidaan parantaa lajien suojelun tasoa, ja annettava tunnustusta tuloksellisia suojelutoimenpiteitä toteuttaneiden maiden ponnisteluille.

6. Luetteloiden määrä ja niiden täytäntöönpanoon liittyvien CITES-menettelyjen monimutkaisuus ovat lisääntyneet huomattavasti. Unionin olisi varmistettava, että CITES CoP20 -kokouksessa tehtävissä päätöksissä keskitytään CITES-yleissopimuksen ydinkysymyksiin. Unionin olisi varmistettava, että tehtävillä päätöksillä maksimoidaan CITES-yleissopimuksen tehokkuus minimoimalla tarpeeton hallinnollinen taakka ja saavuttamalla käytännöllisiä, kustannustehokkaita ja toteuttamiskelpoisia ratkaisuja täytäntöönpano-, valvonta- ja seurantaongelmiin.

7. Monet CITES CoP20 -kokouksessa tehdyt päätökset panee täytäntöön osapuolten konferenssin tärkein avustava toimielin, pysyvä komitea. Unionin kannan CITES CoP20 -kokousta varten olisi sen vuoksi ohjattava myös unionin lähestymistapaa pysyvän komitean 79. ja 80. kokouksissa, jotka pidetään välittömästi ennen CITES CoP20-kokousta ja sen jälkeen.

B. **Erityiskysymykset**

8. CITES CoP20 -kokoukselle on tehty 51 ehdotusta CITES-yleissopimuksen liitteiden muuttamiseksi. Kyseisistä ehdotuksista unioni on joko pääasiallisena tai yhtenä ehdottajana tehnyt kahdeksan ehdotusta, joiden hyväksymistä unionin olisi luonnollisesti myös tuettava.

([1]) Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle – Luonnonvaraisten eläinten ja kasvien laittoman kaupan torjumista koskevan EU:n toimintasuunnitelman uudelleentarkastelu (COM (2022) 581).

9. Kaikkia ehdotuksia CITES-yleissopimuksen liitteiden muuttamiseksi koskevan unionin kannan olisi perustuttava asianomaisten lajien suojelun tasoon sekä siihen vaikutukseen, joka kaupalla on tai voi olla kyseisen lajin tilanteeseen. Sen vuoksi olisi otettava huomioon tärkein ja luotettavin tieteellinen näyttö noudattaen päätöslauselman Conf. 9.24 mukaisesti perusteita, joiden pohjalta CITES-yleissopimuksen liitteitä I ja II muutetaan.

10. Erityisesti olisi otettava huomioon ehdotuksissa käsiteltävien asianomaisten lajien levinneisyysalueella olevien valtioiden näkemykset. Ne ovat muun muassa ensisijainen väline niiden ihmisten kannanottojen välittämiseksi, jotka elävät läheisessä yhteydessä luonnonvaraisiin eläimiin ja kasveihin ja joiden tietämys, vastuullinen tapa hoitaa luonnonvaraisia eläimiä ja kasveja sekä toimet biologisen monimuotoisuuden suojelun ja kestävän käytön alalla ovat tärkeitä CITES-yleissopimuksen tehokkaan täytäntöönpanon ja sen tavoitteiden saavuttamisen kannalta.

11. Unioni katsoo, että CITES-yleissopimuksen eläin- ja kasvikomiteoiden ja pysyvän komitean esittämiä ehdotuksia CITES-yleissopimuksen liitteiden muuttamiseksi olisi pääsääntöisesti tuettava. Lisäksi olisi otettava huomioon arviot, joita ehdotuksista ovat esittäneet CITES-yleissopimuksen sihteeristö, IUCN/TRAFFIC ([2]) ja kaupallisesti hyödynnettävien merieläinlajien osalta niitä käsittelevä elintarvike- ja maatalousjärjestö FAO:n kahdeksas asiantuntijapaneeli.

12. Neuvoston päätöksessä (EU) 2025/1314 ([3]) unioni kannattaa lajien lisäämistä yleissopimuksen liitteisiin seuraavasti:

— *Pelophylax epeiroticus*, *Pelophylax shqipericus*, *Pelophylax ridibundus* ja *Pelophylax lessonae* (vihersammakot) CITES-yleissopimuksen liitteeseen II (liite II) (voimaantulo 18 kuukauden viiveellä);

— *Anguilla* spp. (ankeriaat) liitteeseen II (voimaantulo 18 kuukauden viiveellä);

— *Centrophoridae* (pistinhait) liitteeseen II;

— *Holothuria lessoni* liitteeseen II;

— *Actinopyga echinites, Actinopyga lecanora, Actinopyga mauritiana, Actinopyga miliaris, Actinopyga palauensis ja Actinopyga varians* (merimakkarat) liitteeseen II; ja

— *Commiphora wightii* liitteeseen II.

Unioni on myös päättänyt yhtyä Panaman ehdotukseen siirtää valkopilkkahaita (*Carcharhinus longimanus)*- koskeva merkintä CITES-yleissopimuksen liitteestä II liitteeseen I ja Brasilian ehdotukseen lisätä *Galeorhinus galeus* (harmaakoirahai) ja *Mustelus*-suvun (koirahait) hait liitteeseen II.

13. *Anguilla* (ankeriaat)-suvun osalta unionin kannan olisi oltava seuraava: tuetaan vahvimpien mahdollisten toimenpiteiden hyväksymistä ankeriaan (*Anguilla anguilla*) ja muiden *Anguilla*-suvun lajien suojelemiseksi kestämättömän kaupan sekä laittoman kaupan aiheuttamalta jatkuvalta taantumiselta, ottaen huomioon osapuolten konferenssin tarkastelemien eri toimenpiteiden ja päätösten väliset täydentävyydet ja synergiat.

14. Luonnonvaraisten eläinten ja kasvien laittomaan kauppaan liittyviä ehdotuksia koskevan unionin kannan olisi vastattava kattavaa lähestymistapaa, joka unionilla on laittoman kaupan ehkäisemiseen ja jossa puututaan ongelman syihin, vahvistetaan laitonta kauppaa koskevia oikeudellisia ja toimintapoliittisia puitteita, pannaan voimassa olevat säännöt vaikuttavasti täytäntöön ja edistetään laittoman kaupan vastaisia maailmanlaajuisia kumppanuuksia luonnonvaraisten eläinten ja kasvien laittoman kaupan torjumista koskevan uudelleentarkastellun EU:n toimintasuunnitelman mukaisesti.

15. Unionin olisi myös kannustettava tekemään aloitteita, joilla autetaan lisäämään asiaankuuluvien viranomaisten valmiuksia ja jakamaan tietoja ja parhaita toimintatapoja pyrittäessä parantamaan CITES-yleissopimuksen täytäntöönpanoa ja yhteistyötä alkuperä-, kauttakuljetus- ja kohdemaiden välillä.

([2]) Kansainvälinen luonnonsuojeluliitto (IUCN) ja Traffic-verkosto ovat erikoistuneet luonnonvaraisten eläinten ja kasvien kauppaa koskeviin kysymyksiin, ja ne arvioivat CITES-yleissopimuksen liitteiden muuttamista koskevat ehdotukset perusteellisesti ennen kutakin osapuolten konferenssia.

([3]) Neuvoston päätös (EU) 2025/1314, annettu 23 päivänä kesäkuuta 2025, Euroopan unionin puolesta toimitettavista ehdotuksista luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston uhanalaisten lajien kansainvälistä kauppaa koskevan yleissopimuksen (CITES) liitteiden muuttamiseksi sekä kyseisen yleissopimuksen osapuolten konferenssin 20. kokouksessa Euroopan unionin puolesta otettavasta kannasta (EUVL L, 2025/1314, 30.6.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2025/1314/oj).

16. Unioni toteaa, että osapuolet ovat esittäneet useita ehdotuksia, jotka koskevat norsunluun ja sarvikuonon sarven kaupallisessa tarkoituksessa tapahtuvaa kansainvälistä kauppaa. Unioni katsoo, että tällaisen kaupan uudelleen sallimiseen ei ole edellytyksiä, joten unioni ei CoP20 -kokouksessa tue ehdotuksia aloittaa tällaista kauppa uudelleen. Norsunluun ja sarvikuonon sarven sisäisten markkinoiden osalta unionin olisi edelleen tuettava CITES-yleissopimuksen soveltamisalan rajoissa oikeasuhteisia ja vaikuttavia toimenpiteitä, jotka perustuvat parhaaseen saatavilla olevaan näyttöön.

17. Unioni toteaa, että CITES-yleissopimuksen laajentaminen liitteiden muuttamiseksi ja uusien lajien lisäämiseksi tai niiden aseman muuttamiseksi luetteloissa on lisännyt merkittävästi CITES-yleissopimuksen mukaisten toimien määrää ja monimutkaisuutta, mikä asettaa yhä suurempia vaatimuksia CITES-yleissopimuksen sihteeristölle, komiteoille ja osapuolille. Rahoitus ei kuitenkaan ole kasvanut tämän työmäärän tahdissa. Unionin olisi otettava tämä kehitys asianmukaisesti huomioon määrittäessään painopisteitään CITES CoP20-kokousta varten ja keskusteltaessa CITES-yleissopimuksen sihteeristön tulevasta talousarviosta.

LIITE 2

Luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston uhanalaisten lajien kansainvälistä kauppaa koskevan yleissopimuksen (CITES) osapuolten konferenssin 20. kokoukselle tehtyjä tiettyjä ehdotuksia koskeva unionin kanta

(Samarkand, Uzbekistan, 24 päivänä marraskuuta – 5 päivänä joulukuuta 2025)

+	puoltava kanta
—	vastustava kanta
0	avoin kanta, koska kannan muodostamiseen tarvittavia tietoja ei ole ollut saatavilla
(+)	ehdollinen tuki, joka riippuu lisätietojen saamisesta ja/tai ehdotukseen tehtävistä muutoksista
(-)	vastustava kanta, jota harkitaan uudelleen, jos lisänäyttöä esitetään ja/tai ehdotusta muutetaan merkittävästi

1. **VALMISTELUASIAKIRJAT**

Nro	Esityslistan kohta	Ehdottaja [1]	Huomautukset	Kanta
Avajaistilaisuus			*Ei asiakirjaa*	
Tervetulosanat			*Ei asiakirjaa*	
Hallinto- ja rahoitusasiat				
1.	Kokouksen puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan sekä komitean I ja komitean II puheenjohtajien **valitseminen**		*Ei asiakirjaa*	
2.	**Esityslistan** hyväksyminen CoP20 Doc. 2	Sec.		
3.	**Työohjelman** hyväksyminen			
4.	**Osapuolikonferenssin työjärjestys**		Kannatetaan sääntöön 25.6 tehtäviä muutoksia ja päätösluonnosta vaiheittaisesta toimintamallista käytävän keskustelun jatkamisesta.	+
5.	**Valtakirjakomitea**			
5.1	Valtakirjakomitean perustaminen		*Ei asiakirjaa*	
5.2	Valtakirjakomitean raportti		*Ei asiakirjaa*	
6.	**Tarkkailijoiden** hyväksyminen			
7.	Sihteeristön ja osapuolikonferenssin kokousten **hallinto, rahoitus ja talousarvio**			
7.1	Sihteeristön hallinto	Sec.		

Nro	Esityslistan kohta		Ehdottaja [1]	Huomautukset	Kanta
	7.2	UNEP:n pääjohtajan raportti hallinnollisista ja muista asioista	UNEP		
	7.3	Vuosia 2023–2025 koskevat rahoituskertomukset			
	7.4	Vuosien 2026–2028 talousarvio ja työohjelma			
	7.5	Osapuolikonferenssin kokouksia koskevat järjestelyt			
8.	Rahoitus- ja talousarvioalakomitean tehtävänmääritys CoP20 Doc. 8		SC		
9.	Komiteoiden uudet operatiiviset kysymykset CoP20 Doc. 9		SC	Kannatetaan muutoksia päätöslauselmaan Conf. 18.2 ja päätösten 19.1–19.3 poistamista Kannatetaan muutoksia päätöslauselmaan Conf. 18.2 ja päätösten 19.1–19.3 poistamista Muita ehdotukseen tehtäviä muutoksia, joilla olisi merkittävä vaikutus sihteeristön resursseihin, ei pitäisi kannattaa.	(+)
10.	Rahoituksen saanti				
11.	Valtuuskuntien tukiohjelma CoP20 Doc. 11		Sihteeristö pysyvän komitean kanssa neuvotellen	Kannatetaan muutoksia päätöslauselmaan Conf. 17.3 (Rev. CoP19) ja päätösten 18.12 ja 19.10 poistamista.	+
Strategiakysymykset					
12.	**Komiteoiden** raportit ja suositukset				
	12.1	***Pysyvä*** komitea			

Nro	Esityslistan kohta			Ehdottaja ([1])	Huomautukset	Kanta
		12.1.1	Puheenjohtajan raportti CoP20 Doc. 12.2.1	SC	*Päätöstä ei tarvita*	
		12.2.1	Uusien alueellisten jäsenten ja alueellisten varajäsenten valinta		*Ei asiakirjaa*	
	12.2	***Eläinkomitea***				
		12.2.1	Puheenjohtajan raportti CoP20 Doc. 12.2.1	AC	Pannaan raportti merkille ja kannatetaan suosituksia.	+
		12.2.2	Uusien alueellisten jäsenten ja alueellisten varajäsenten valinta		*Ei asiakirjaa*	
	12.3	***Kasvikomitea***				
		12.3.1	Puheenjohtajan raportti CoP20 Doc. 12.3.1	PC	*Päätöstä ei tarvita*	
		12.3.2	Uusien alueellisten jäsenten ja alueellisten varajäsenten valinta		*Ei asiakirjaa*	
13.	CITES-yleissopimuksen **strateginen visio** CoP20 Doc. 13			SC	Kannatetaan muutoksia päätöslauselmiin Conf. 16.4 ja 18.3 sekä päätösten 19.11–19.13 poistamista. Pyydetään päätöksen 19.14 jatkamista, jotta voidaan määrittää merkityksellisempi lisäindikaattori Lisätään johdonmukaiset viittaukset BBNJ-sopimukseen.	(+)
14.	Yleissopimuksen toiminnan ja tehokkuuden parantaminen vakinaisissa komiteoissa CoP20 Doc. 14			SC, AC, PC	Kannatetaan komiteoiden työtä priorisoivan, istuntojen välisen työryhmän perustamista.	+

Nro	Esityslistan kohta		Ehdottaja [1]	Huomautukset	Kanta
15.	CITES-yleissopimuksen asema luonnonvaraisten eläinten ja kasvien kansainväliseen kauppaan liittyvän zoonoosien tulevan leviämisriskin vähentämisessä				
	15.1	Pysyvän komitean raportti CoP 20 Doc. 15.1	SC	Kannatetaan päätösluonnoksia ja ehdotetaan joitakin muutoksia päätökseen 20.BB eläinkomitean työn helpottamiseksi.	(+)
	15.2	Yhteinen terveys ja CITES-yleissopimus: CITES-yleissopimuksessa lueteltujen lajien kauppaan liittyvien, ihmisten ja eläinten terveydelle aiheutuvien riskien vähentäminen CoP 20 Doc. 15.2	Senegal	Ei kannateta päätöslauselmaluonnosta, joka ylittää CITES-yleissopimuksen mandaatin.	—
16.	**Yhteistyö**				
	16.1	Yhteistyö monenvälisten ympäristösopimusten ja muiden kansainvälisten järjestöjen kanssa CoP20 Doc.16.1	SC	Kannatetaan muutoksia päätöslauselmaan Conf. 16.4 ja päätösluonnoksia. Ehdotetaan kuitenkin uutta johdanto-osan kappaletta, jossa viitataan BBNJ-sopimukseen.	(+)
	16.2	Yhteistyö maailmanlaajuisen kasviensuojelustrategian kanssa CoP20 Doc. 16.2	SC	Kannatetaan muutoksia päätöslauselmaan Conf. 16.5 ja päätösten 19.22–19.23 poistamista.	+
	16.3	CITES-yleissopimuksen ja muuttavien luonnonvaraisten eläinten suojelemisesta tehdyn yleissopimuksen yhteinen afrikkalaisia petoeläimiä koskeva aloite CoP20 Doc. 16.3	Eläinkomitea pysyvän komitean kanssa neuvotellen	Kannatetaan muutoksia tarkistettuihin päätöksiin ja päätösluonnosten hyväksymistä.	+
	16.4	Luonnonvaraisiin eläimiin ja kasveihin kohdistuvia rikoksia käsittelevä kansainvälinen konsortio CoP20 Doc. 16.4	Sec.	Kannatetaan päätösluonnoksen 20.AA hyväksymistä sekä päätösten 19.26 ja 19.27 poistamista.	+
	16.5	Yhteistyö biologista monimuotoisuutta ja ekosysteemipalveluja käsittelevän hallitustenvälisen tiede- ja politiikkafoorumin kanssa CoP20 Doc. 16.5	SC	Kannatetaan päätösluonnoksia sekä päätösten 19.28 ja 19.29 poistamista.	+

Nro	Esityslistan kohta	Ehdottaja [1]	Huomautukset	Kanta
17.	**Luonnonvaraisten eläinten ja kasvien kauppaa maailmassa koskeva raportti** CoP20 Doc. 17	SC	Kannatetaan päätösluonnoksia ja ehdotetaan joitakin pieniä muutoksia selkeyden vuoksi. Lisäksi ehdotetaan uutta päätöstä, jossa osapuolia kehotetaan antamaan palautetta yhteenvetoraporttia koskevasta luonnoksesta. Kannatetaan päätösten 19.30 ja 19.31 poistamista.	(+)
18.	**CITES-yleissopimus ja metsät** CoP20 Doc. 18	Sihteeristö pysyvän komitean kanssa neuvotellen	Kannatetaan päätösluonnoksia, jos niitä muutetaan siten, että tulevien toimenpiteiden ehdoksi asetetaan kasvikomitean suorittama raportin uudelleentarkastelu.	(+)
19.	**Yleissopimuksen kielistrategia** CoP20 Doc.19	SC	Kannatetaan ehdotettua etenemistapaa ja muutoksia päätöksiin 19.38 ja 19.39.	+
Valmiuksien kehittäminen				
20.	**Valmiuksien kehittämiskehys** CoP20 Doc. 20	SC	Kannatetaan muutoksia päätöksiin.	+
21.	**Määräysten noudattamista tukeva ohjelma** CoP20 Doc. 21	SC	Kannatetaan päätösluonnoksia sekä päätösten 19.44–19.46 poistamista.	+
22.	**Maanlaajuisesti merkittävän kaupan uudelleentarkastelu** CoP20 Doc. 22	SC	Kannatetaan päätösluonnoksia sekä päätösten 19.47 ja 19.48 poistamista.	+
23.	**Puulajeja koskeva CITES-ohjelma** CoP20 Doc. 23	Sec.	Kannatetaan päätöstä sekä päätösten 19.49 ja 19.50 poistamista.	+
CITES ja ihmiset				
24.	**Yhdistyneiden kansakuntien Maailman luontopäivä** CoP20 Doc. 24	Sec.	*Päätöstä ei tarvita*	

Nro	Esityslistan kohta	Ehdottaja [1]	Huomautukset	Kanta
25.	**CITES-yleissopimuksen sukupuolikysymyksiä koskeva toimintasuunnitelma** CoP20 Doc. 25	SC	Sukupuoleen liittyvien roolien tunnustaminen luonnonvaraisten lajien suojelussa on tärkeää EU:lle. Kannatetaan sukupuoleen liittyvien kysymysten tuloksellista ratkaisemista. Ollaan avoimia tutkimaan muita vaihtoehtoja sukupuolikysymyksiä luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston kansainvälisessä kaupassa koskevan päätöslauselman Conf. 19.3 täytäntöönpanon vahvistamiseksi.	(+)
26.	**CITES-yleissopimuksen maailmanlaajuinen nuorisoverkosto** CoP20 Doc. 26	Costa Rica, Etelä-Afrikka, Filippiinit, Ghana, Kiina, Kuwait, Sambia, Singapore, Sudan, Zimbabwe	Kannatetaan muutoksia päätöslauselmaan Conf. 17.5.	+
27.	**Alkuperäiskansojen ja paikallisyhteisöjen sitouttaminen** CoP20 Doc. 27	SC	Ei-sitoviin ohjeisiin suhtaudutaan myönteisesti hyvänä pohjana jatkokeskustelulle, painottaen että tällaista sitouttamista käsitellään parhaiten kansallisella tasolla. Kannatetaan suosituksia b–d. Suosituksen a osalta ei kantaa.	0
28.	**Päätöslauselmaluonnos neuvoa-antavan alakomitean perustamisesta CITES-yleissopimuksen liitteisiin sisältyvien eläinten ja kasvien läheisyydessä elävien ihmisten pysyvälle komitealle (PLFF-komitea), siihen liittyvästä vapaaehtoisesta rahastosta ja niiden menettelyistä** CoP20 Doc. 28	Zimbabwe	Ei kannateta ehdotetun alakomitean perustamista.	—
29.	**Elinkeinot**			
	29.1 Pysyvän komitean raportti CoP20 Doc. 29.1	SC	Kannatetaan muutoksia päätöslauselmaan Conf. 16.6; ei kannateta viittausta kuuteen strategiaan; kannatetaan ehdollisesti tiettyjen päätösluonnosten eräitä osia, jotka sisältävät CITES-yleissopimuksen mandaatin noudattamista edistäviä muutoksia; kannatetaan asiaankuuluvien täytäntöön pantujen päätösten poistamista.	(-)

Nro	Esityslistan kohta		Ehdottaja [1]	Huomautukset	Kanta
	29.2	Sambian asiakirja CoP20 Doc. 29.2	Sambia	Ei kannateta muutoksia päätöslauselmaan Conf. 16.6 eikä ohjeiden levittämistä.	—
30.	**Ihmisoikeuksien, elinkeinojen ja elintarviketurvan sisällyttäminen CITES-yleissopimuksen täytäntöönpanoon** CoP20 Doc. 30		Zimbabwe	Ei kannateta päätöslauselmaluonnosta, joka ylittää CITES-yleissopimuksen mandaatin.	—
31.	**Kysynnän vähentäminen** laittoman kaupan torjumiseksi CoP20 Doc. 31		SC	Kannatetaan päätösluonnoksia ja päätösten 19.55–19.57 poistamista.	+
Nykyiset päätöslauselmat ja päätökset					
32.	**Päätöslauselmien uudelleentarkastelu** CoP20 Doc. 32		Sec.	Kannatetaan muutoksia päätöslauselmiin ja päätösluonnokseen.	+
33.	**Päätösten uudelleentarkastelu** CoP20 Doc. 33		Sec.	Kannatetaan muutoksia päätöslauselmaan, täytäntöön pantujen päätösten poistamista sekä Madagaskarin palisantereita, eebenpuita ja ruusupuita koskevien päätösten 19.71–19.73 ja harmaapapukaijaa koskevan päätöksen 17.256 säilyttämistä.	(+)
Vaatimustenmukaisuus					
34.	**Yleissopimuksen täytäntöönpanemiseksi annettu kansallinen lainsäädäntö** CoP20 Doc. 34		Sec.	Kannatetaan suositusta a liitteeseen 1 sisältyvien päätösluonnosten hyväksymisestä ja suositusta c päätösten 19.58–19.62 poistamisesta. Ei kannateta suositusta 38 b ohjeiden julkaisemisesta ja ehdotetaan, että pysyvä komitea tarkistaa ohjeet.	(+)

Nro	Esityslistan kohta		Ehdottaja [1]	Huomautukset	Kanta
35.	**Vaatimustenmukaisuusasiat**				
	35.1	XIII artiklan ja CITES-yleissopimuksen noudattamismenettelyjä koskevan päätöslauselman Conf. 14.3 (Rev. CoP19) täytäntöönpano CoP20 Doc. 35.1	Sec.	Kannatetaan yleisesti suosituksia, koska ensimmäinen arvio on myönteinen, mutta lisäanalyyseja tarvitaan.	(+)
	35.2	Norsunluun kaupan valvontaa koskeviin kansallisiin toimintasuunnitelmiin liittyvän prosessin uudelleentarkastelu CoP20 Doc. 35.2	SC	Kannatetaan muutoksia päätöslauselmaan Conf. 10.10 ja päätösluonnosta. Kannatetaan päätösten 19.68–19.70 poistamista.	+
	35.3	Isoveltto (*Totoaba macdonaldi*) CoP20 Doc. 35.3	Sec.	Kannatetaan päätösluonnoksia sekä täytäntöön pantujen päätösten poistamista. Ehdotetaan lisäämään suositus vuosittaisen kalifornianpyöriäisiä koskevan visuaalisen tutkimuksen toteuttamisesta.	(+)
36.	**Päätöslauselman Conf. 17.7 (Rev. CoP19) *Vankeudessa tuotetuiksi raportoiduilla eläinten yksilöillä käytävän kaupan uudelleentarkastelu* määräysten uudelleentarkastelu** CoP20 Doc. 36		SC	Kannatetaan ehdotettua päätöstä ja muutoksia päätöslauselmaan Conf. 17.7. Kannatetaan päätösten 19.63–19.65 poistamista.	+
37.	**Liitteeseen I sisältyvien lajien yksilöiden hallussapito** CoP20 Doc. 37		SC	Ei kannateta suosituksia a ja b, koska ne ovat yleissopimuksen VIII artiklan vastaisia. Kannatetaan muutoksia päätöslauselmaan Conf. 8.4 ja täytäntöön pantujen päätösten poistamista.	(-)
Laiton kauppa ja sen valvonta					
38.	**Päätöslauselman Conf. 11.3 (Rev. CoP19), *Yleissopimuksen noudattaminen ja noudattamisen valvonta,* uudelleentarkastelu** CoP 20 Doc. 38		SC	Kannatetaan muutoksia päätöslauselmaan Conf. 11.13 ja täytäntöön pannun päätöksen poistamista.	+

Nro	Esityslistan kohta	Ehdottaja [1]	Huomautukset	Kanta
39.	**Määräysten noudattamisen valvontaan liittyvät kysymykset** CoP20 Doc. 39	Sec.	Kannatetaan suosituksia yleisellä tasolla.	(+)
40.	**Luonnonvaraisiin eläimiin ja kasveihin kohdistuvan rikollisuuden rikosseuraamusten täytäntöönpanon tukeminen Länsi- ja Keski-Afrikassa** CoP20 Doc. 40	SC	Kannatetaan sihteeristön muuttamia päätösluonnoksia ja täytäntöön pantujen päätösten poistamista.	+
41.	**CITES-yleissopimuksen isoja kissaeläimiä käsittelevä työryhmä** CoP20 Doc. 41	SC	Kannatetaan päätösluonnoksia sekä päätösten 19.92 ja 19.93 poistamista.	+
42.	**Norsujen kauppaa koskevan tietojärjestelmän (ETIS) uudelleentarkastelussa annettujen ensisijaisten suositusten täytäntöönpano** CoP20 Doc. 42	SC	Kannatetaan yleisesti päätösten 19.94–19.96 uusimista ja alkuperäisen päätösluonnoksen (ei sihteeristön muuttamassa muodossa olevan) hyväksymistä. Joitakin muutoksia voidaan kuitenkin tarvita, jotta varmistetaan kaikkien ETIS-järjestelmään liittyvien asiakirjojen johdonmukainen käsittely ottaen huomioon myös sihteeristöltä saadut huomautukset.	(+)
43.	**Osapuolten ETIS-luokitus** CoP20 Doc. 43	SC	Kannatetaan yleisellä tasolla kansallisen norsunluuta koskevan toimintasuunnitelman (NIAP) prosessin suuntaviivojen 1 kohdan a alakohdassa käytettävien kriteerien hyväksymistä. Kriteerit ja selvennykset voivat kuitenkin tarvita jonkin verran lisätarkennusta, erityisesti kriteerien sitovan luonteen varmistamiseksi. Lisäksi on varmistettava, että taustatietoja olisi käytettävä osana luokitteluprosessia, sillä se ei nykyisellään sisälly suosituksiin. 13 kohdan a alakohdassa esitetyt poissulkemisperusteet ovat vanhentuneita, ja ne olisi päivitettävä seuraavasti: ”ETIS-analyyseihin olisi sovellettava poissulkemisperusteita, jotka perustuvat MIKE-ETIS TAG:n tarkastamiin uusimpiin päivitettyihin ETIS-tietoihin.”	(+)
44.	**Norsunluun takavarikot** ja norsunluun kotimaanmarkkinat CoP20 Doc. 44	SC	Kannatetaan päätösten 19.99–19.101 poistamista.	+
45.	**Gepardien** (*Acinonyx jubatus*) laiton kauppa CoP20 Doc. 45	SC	Kannatetaan päätösluonnoksia sekä täytäntöön pantujen päätösten poistamista.	+

Nro	Esityslistan kohta		Ehdottaja [1]	Huomautukset	Kanta
46.	**Merikilpikonnat** (*Cheloniidae spp. ja Dermochelyidae spp.*) CoP20 Doc. 46		SC	Kannatetaan muutoksia päätöslauselmaan Conf. 19.5. Kannatetaan täytäntöön pannun päätöksen poistamista.	+
47.	**Kilpikonnat ja makean veden kilpikonnat** (*Testudines spp.*)				
	47.1	Pysyvän komitean ja sihteeristön raportti CoP20 Doc. 47.1		Kannatetaan yleisellä tasolla päätöslauselmaan Conf. 11.9 (Rev. CoP18) tehtävän muutoksen hyväksymistä ja kannatetaan päätösten 19.123–19.127 poistamista. Kannatetaan yleisellä tasolla päätösluonnosten tarkistettua ja konsolidoitua versiota sellaisena kuin se on sihteeristön laatimana asiakirjassa 47.2 kohdassa ”Sihteeristön huomautukset”.	(+)
	47.2	Madagaskarilta peräisin olevien kilpikonnien ja makean veden kilpikonnien kauppa CoP20 Doc. 47.2	EU	Kannatetaan päätösluonnosten tarkistettua ja konsolidoitua versiota sellaisena kuin se on sihteeristön laatimana kohdassa ”Sihteeristön huomautukset”.	+
Kaupan sääntely					
48.	Ehdotus **päätöslauselman Conf. 12.3** (REV. CoP19) muuttamiseksi CoP20 Doc. 48			Ei kannateta ehdotettuja muutoksia päätöslauselmaan Conf. 12.3. Muutokset loisivat uusia työläitä menettelyjä ja vaikuttaisivat osapuolten oikeuteen ottaa käyttöön tiukempia kansallisia toimenpiteitä.	—
49.	**Laillisen hankinnan selvittäminen** CoP20 Doc. 49		Sihteeristö pysyvän komitean pyynnöstä	Ei kannateta suositusta 24 c, sillä suuntaviivoja ei voida kannattaa niiden nykyisessä muodossa. Erityisesti termi ”kantasukupolvi”, jos osapuolet katsovat sen tarpeelliseksi, edellyttää asianmukaista määritelmää, joka laaditaan muuttamalla asiaa koskevaa päätöslauselmaa (asiaa koskevia päätöslauselmia), ennen kuin se sisällytetään suuntaviivoihin. Kannatetaan päätösluonnosten ja päätöslauselman Conf. 18.7 liitteisiin 1 ja 3 tehtävien muutosten hyväksymistä suosituksessa 24 a ja b ehdotetun mukaisesti. Kannatetaan täytäntöön pantujen päätösten poistamista suosituksessa 24 d ehdotetun mukaisesti.	(-)

Nro	Esityslistan kohta	Ehdottaja [1]	Huomautukset	Kanta
50.	**Haitattomuuslausunnot** CoP20 Doc. 50	AC, PC	Kannatetaan päätösluonnosten hyväksymistä sekä täytäntöön pantujen päätösten poistamista.	+
51.	**Haitattomuuslausunnot** liitteen II lajien yksilöistä, jotka on otettu kansallisen lainkäyttövallan ulkopuolisilta alueilta CoP20 Doc. 51	SC	Kannatetaan päätösluonnosten hyväksymistä sekä täytäntöön pantujen päätösten poistamista. Huomautetaan kuitenkin, ettei asiakirjassa 52 olevaa päätösluonnosta 20.BB ole mahdollista kannattaa.	(+)
52.	**Merestätuonti** CoP20 Doc. 52	SC	Kannatetaan päätösluonnosten hyväksymistä lukuun ottamatta päätösluonnosta 20BB (muutokset päätöslauselmaan Conf. 14.6) Päätösluonnoksen 20BB osalta vastustetaan päätöslauselman uutta käsittelyä. Kannatetaan täytäntöön pantujen päätösten poistamista.	(+)
53.	CITES-yleissopimuksessa lueteltujen lajien yksilöiden **tunnistamiseen** käytettävät materiaalit CoP20 Doc. 53	AC, PC	Kannatetaan päätöksiä sekä täytäntöön pantujen päätösten poistamista.	+
54.	**Puutavaran** ja muiden puutuotteiden **tunnistaminen** CoP20 Doc. 54	SC	Kannatetaan tarkistuksia päätöksiin 19.146–19.148 ja uutta päätösluonnosta 20.AA.	+
55.	**Toimituksen tarkoituksen tunnukset** CoP20 Doc. 55	SC	Kannatetaan toimeksiantoa, mutta ei tunnuksen ”P” ehdotettua määritelmää.	(-)
56.	**Sähköiset järjestelmät** ja tietotekniikka sekä sähköinen todentaminen ja lupavalvonta			

Nro	Esityslistan kohta		Ehdottaja [1]	Huomautukset	Kanta
	56.1	Pysyvän komitean raportti CoP20 Doc. 56.1	SC	Kannatetaan päätösluonnoksia sekä täytäntöön pantujen päätösten poistamista. Päätökset on kuitenkin koordinoitava asiakirjassa 56.2 ehdotettujen muutosten kanssa. Kannatetaan CITES-sihteeristön ehdotusta, joka koskee luvista ja todistuksista annetussa päätöslauselmassa Conf. 12.3 (Rev CoP19) olevan 3 kohdan d alakohdan muuttamista lisäämällä viittaus kaksiulotteisten (2D) viivakoodien käyttöä CITES-luvissa ja -todistuksissa koskeviin ohjeisiin.	(+)
	56.2	Keskusmalli CITES-lupien vaihtoa varten CoP20 Doc. 56.2	Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistynyt kuningaskunta, Sveitsi	Kannatetaan muutoksia päätöksiin, myös CITES-sihteeristön ehdottamia toimituksellisia muutoksia. Varmistetaan, että keskusmallin toteutettavuuden ja vaihtoehtojen arvioinnissa otetaan huomioon olemassa olevat alueelliset keskukset tai sellaiset keskukset, jotka perustetaan ennen kuin maailmanlaajuinen CITES-keskus saataisiin toimintaan.	+
57.	**Päätöslauselman Conf. 8.13** (Rev. CoP17), *Koodattujen mikrosiruimplanttien käyttö elävien eläinten merkitsemiseen kaupankäynnissä*, uudelleentarkastelu CoP20 Doc. 57		SC	Kannatetaan päätösluonnoksia, myös sihteeristön ehdottamaa lisäystä ”edellyttää ulkoisia resursseja”.	+
58.	CITES-yleissopimuksessa lueteltujen lajien **rajavalvontaa** koskeva riskinarviointi ja -analyysi CoP20 Doc. 58		SC	Kannatetaan ohjeiden hyväksymistä; jos niitä ei hyväksytä, kannatetaan päätösten 19.153–19.155 uusimista käsittelyn saattamiseksi päätökseen.	+
59.	**Varastot** CoP20 Doc. 59		SC	Kannatetaan muutoksia päätöslauselmiin. Ei kannateta ’varastojen’ määritelmän luonnosta, ellei viittausta ’laillisesti varastoituihin’ poisteta ja ellei ilmausta ”… museoiden ja tieteellisten laitosten hallussa …” lisätä. Kannatetaan vain yhtä osaa sihteeristön määritelmään ehdottamasta muutoksesta. Valtion hallussa olevia varastoja koskevien erityisvelvoitteiden erittely on hyväksyttävää. Lisäystä ”ja jos päätöslauselmassa tai päätöksessä niin täsmennetään, yksityisomistuksessa olevat” [varastot] ei pitäisi hyväksyä.	(+)

Nro	Esityslistan kohta		Ehdottaja ([1])	Huomautukset	Kanta
60.	Elävien yksilöiden **kuljettaminen** CoP20 Doc. 60		SC	Kannatetaan täytäntöön pantujen päätösten 19.158 ja 19.159 poistamista. Päätösluonnosta 20.AA koskeva kanta säilyy avoimena.	0
61.	Luonnonvaraisista eläimistä otettujen diagnostisten näytteiden ja valmistettujen soittimien **nopea liikkuvuus** CoP20 Doc. 61		SC	Kannatetaan päätösluonnoksia, mutta varmistetaan, että niiden täytäntöönpano riippuu resurssien saatavuudesta. Kannatetaan päätöksen 19.160 poistamista.	(+)
62.	**Bioteknologian** avulla tuotetut yksilöt CoP20 Doc. 62		SC	Kannatetaan päätösten 19.161–19.163 uusimista.	+
63.	Käsitteen **"asianmukaiset ja hyväksyttävät määräpaikat"** määritelmät CoP20 Doc. 63		Pysyvä komitea eläinkomitean puheenjohtajan kanssa neuvotellen	Kannatetaan päätösten 19.164–19.166 uusimista.	+
64.	**Takavarikoitujen yksilöiden hävittäminen**				
	64.1	**Pysyvän komitean** raportti CoP20 Doc. 64.1	SC	Kannatetaan muutoksia päätöslauselmaan Conf. 17.8 ja päätösten voimassapitämistä sekä täytäntöön pantujen päätösten poistamista.	+
	64.2	**Päätöslauselman Conf. 12.3** (REV. CoP19) uudelleentarkastelu CoP20 Doc. 64.2	Kenia	Ei kannateta ehdotusta sen nykyisessä muodossa. Ehdotus edellyttää huolellista analysointia ja keskustelua sekä terminologian että eläinten tutkimuslaitoksiin siirtämisen osalta, mikä ei todennäköisesti ole mahdollista CoP20-kokouksessa.	(-)
	64.3	Takavarikoitujen elävien yksilöiden sijoituspaikkojen vapaaehtoinen rekisteri CoP20 Doc. 64.3	Amerikan yhdysvallat ja Nigeria	Ei kannateta ehdotusta, koska sillä on kielteisiä seurauksia lajien suojelulle ja noudattamisen valvonnalle.	—

Nro	Esityslistan kohta		Ehdottaja [1]	Huomautukset	Kanta
65.	**Merkintäjärjestelmä kaviaarikauppaa varten** CoP20 Doc. 65		SC	Kannatetaan täytäntöön pantujen päätösten poistamista.	+
66.	**Kivikorallien kauppa**				
	66.1	**Pysyvän komitean** raportti CoP20 Doc. 66.1	SC	Kannatetaan muutoksia päätöslauselmiin Conf. 11.10 ja Conf. 9.6. Pysyvälle komitealle osoitetun päätöksen 19.178 osalta ehdotetaan eläinkomitean osallistumista. Ehdotetaan, että CoP20-kokouksessa olisi harkittava lisäraportointiyksikön käyttöönottamista elävien koralliyksilöiden koon kuvaamiseksi niiden lukumäärän ohella.	(+)
	66.2	**Suvuttomasti tuotettujen kivikorallien kauppa** CoP20 Doc. 66.2	Australia	Kannatetaan muutoksia päätöslauselmaan Conf. 11.10 (Rev. CoP15), mukaan lukien uudet määritelmät vankeudessa syntyneelle ja kasvatetulle suvuttomasti tuotetulle korallille.	+
Poikkeukset ja kauppaa koskevat erityismääräykset					
67.	**Muiden kuin alkuperältään luonnonvaraisten eläin- ja kasviyksilöiden kauppaa koskevien CITES-yleissopimuksen määräysten uudelleentarkastelu**				
	67.1	Pysyvän komitean raportti CoP20 Doc. 67.1	SC	Kannatetaan päätösluonnoksia sekä täytäntöön pantujen päätösten poistamista	+
	67.2	Vesieläinlajien viljelyyn liittyvät näkökohdat ja suositukset CoP 20 Doc. 67.2	Amerikan yhdysvallat, Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistynyt kuningaskunta sekä Meksiko	Kannatetaan päätösluonnoksia. Asiaa koskevaa työtä olisi kuitenkin laajennettava myös vesieläinlajien ulkopuolelle.	(+)

Nro	Esityslistan kohta	Ehdottaja [1]	Huomautukset	Kanta
68.	**Päätöslauselman Conf. 12.10** (Rev. CoP15), *Liitteessä I lueteltujen eläinlajien yksilöiden kasvatusta vankeudessa kaupallisiin tarkoituksiin käsittävän toiminnan rekisteröinti*, uudelleentarkastelu CoP20 Doc. 68	SC	Kannatetaan muutoksia päätöslauselmaan Conf. 12.10 samalla kun ehdotetaan siihen eräitä muutoksia selkeyden lisäämiseksi sekä pysyvässä komiteassa ja eläinkomiteassa käytyjen keskustelujen tulosten huomioon ottamiseksi. Kannatetaan täytäntöön pannun päätöksen poistamista.	(+)
69.	Käsitettä **"keinotekoisesti lisätty"** koskeva ohjeistus CoP20 Doc.69	PC	Kannatetaan päätösten hyväksymistä sekä täytäntöön pantujen päätösten poistamista.	+
70.	**Kasvien terveystodistusten käyttö** keinotekoista lisäystä koskevina todistuksina CoP20 Doc. 70	Pysyvän komitean puheenjohtaja kasvikomitean puheenjohtajaa ja sihteeristöä kuullen	Ei kannateta, koska tietoja päivitetään, eikä ole perusteltua tarkastella asiaa lähemmin.	—
Lajien suojelu ja kauppa				
71.	**Liitteessä I lueteltujen lajien arviointi** CoP20 Doc. 71	AC, PC	Kannatetaan täytäntöön pantujen päätösten poistamista.	+
72.	**Kansainvälisen kaupan kohteena olevien uhanalaisten lajien tunnistetiedot** CoP20 Doc. 72	SC	Kannatetaan päätöksiä sekä täytäntöön pantujen päätösten poistamista	+
73.	**Kotoperäisten lajien kauppa** CoP20 Doc. 73	Brasilia ja Ecuador	Ei kannateta ehdottajien ehdottamia päätösluonnoksia 20.AA, 20.BB ja 20.CC. Jos osapuolet kannattavat tutkimusta yleisellä tasolla, päätösluonnoksia 20.BB ja 20.CC, sellaisina kuin sihteeristö on ne muotoillut uudelleen (numeroitu uudelleen muotoon 20.AA ja 20.BB), voitaisiin kannattaa edellyttäen, että niihin tehdään uusia muutoksia. Muutoksissa olisi keskityttävä erityisesti tutkimuksen soveltamisalan rajaamiseen koskemaan kaupan todellisia vaikutuksia kotoperäisiin lajeihin ja sen varmistamiseen, että tutkimuksessa tarkastellaan sekä kysyntä- että tarjontapuolta, mukaan lukien lähtömaissa käytössä olevat käytännöt. Lisäksi olisi vältettävä päällekkäisyyksiä muiden prosessien kanssa, erityisesti laillisen hankinnan selvittämisen osalta (kuten asiakirjassa 49).	(-)

Nro	Esityslistan kohta		Ehdottaja [1]	Huomautukset	Kanta
Eläimistö					
74.	**Länsi-Afrikan korppikotkat** (*Accipitridae* spp.) CoP20 Doc. 74		SC	Kannatetaan tarkistettuja päätöksiä.	+
75.	**Sammakkoeläinten** (*Amphibia* spp.) **suojelu** CoP20 Doc. 75		Eläinkomitea pysyvän komitean puheenjohtajan kanssa neuvotellen	Kannatetaan päätöksiä, mutta päätöksen 20.BB b kohta (muuntokertoimien taulukon kehittäminen) voidaan jättää pois, koska se ei ole ehdottoman välttämätön.	(+)
76.	**Norsut** (*Elephantidae* spp.)				
	76.1	***Norsuyksilöillä käytävää kauppaa*** koskevan päätöslauselman Conf. 10.10 (Rev. CoP19) täytäntöönpano CoP20 Doc. 76.1	SC	Kannatetaan yleisellä tasolla suurinta osaa asiakirjan suosituksista. Varmistetaan kuitenkin, että siinä vaaditaan ETIS-järjestelmän johdonmukaisen rahoituksen varmistamista siten, että suositusta 19.36 ei poisteta, ja sisällyttämällä siihen MIKE-ohjelman ja ETIS-järjestelmän taloudellinen ja toiminnallinen kestävyys päätöslauselman 10.10 mukaisesti.	(+)
	76.2	**Norsunluun kotimaanmarkkinoiden** sulkemista koskevan päätöslauselman Conf. 10.10 (Rev. CoP19) täytäntöönpanojärjestelyt CoP20 Doc. 76.2	Burkina Faso, Etiopia, Niger ja Senegal	Ei kannateta suosituksia. Käytössä on jo asianmukaiset menettelyt niiden osapuolten tunnistamiseksi, joihin norsunluun laiton kauppa vaikuttaa. Ehdotettu tarkistettu päätösluonnos 18.118 on lisäksi tarpeeton, koska ETIS-tiedot ovat saatavilla verkossa ja osapuolilla on jo pääsy koottuihin tietoihin. Lisäksi vaikuttaa siltä, että osapuolille osoitetuissa päätöksissä otetaan huomioon ainoastaan asianomaiseen ilmoitukseen vastanneet osapuolet. Kantaa on harkittava suhteessa valmisteluasiakirjoihin 44 ja 76.1.	—
	76.3	**Norsunluuvarastot** Cop20 Doc. 76.3	Burkina Faso, Etiopia, Kenia, Niger, Nigeria ja Senegal	Kannatetaan ehdotettuja muutoksia päätöslauselmaan Conf. 10.10, jotta voidaan varmistaa johdonmukaisuus esityslistan 76.1 kohdan mukaisesti tehtävien päätösten kanssa. Poistetaan päätökset 18.184–18.185 ja 19.156, koska on otettava huomioon sihteeristön työmäärä ja laitonta kauppaa koskevaan vuotuiseen raporttiin liittyvät nykyiset prosessit, mainittua raporttia koskeva ohjeistus ja ETIS-järjestelmä.	(-)

Nro	Esityslistan kohta		Ehdottaja [1]	Huomautukset	Kanta
	76.4	Raportti norsujen laittoman tappamisen seurannasta (**MIKE**) CoP20 Doc. 76.4	Sec.	*Päätöstä ei tarvita*	
	76.5	Raportti norsujen kauppaa koskevasta tietojärjestelmästä (**ETIS**) CoP20 Doc. 76.5		Kannatetaan suosituksia. Varmistetaan kuitenkin, että niihin sisällytetään ETIS-verkostoanalyysin jatkaminen. Poistetaan 20.AA, koska laitonta kauppaa koskevan vuotuisen raportin ja ETIS-järjestelmän välistä tietojenvaihtoa käsitellään jo.	(+)
	76.6	**Afrikannorsua käsittelevän dialogikokouksen** tulokset CoP20 Doc. 76.6	SC	Kannatetaan päätösten 19.167 ja 19.168 poistamista ja suhtaudutaan myönteisesti dialogikokouksen tuloksiin. Kannatetaan päätöksiä, joista suurin osa levinneisyysalueen valtioista on sopinut. Varmistetaan, että esityslistan kohtia 44, 76.6 ja 76.7 koskevat päätökset ovat yhdenmukaisia.	(+)
	76.7	Afrikan norsujen suojelun ja hoidon **kestävä rahoitus** CoP20 Doc. 76.7	Zimbabwe	Kannatetaan ehdotusta, jos levinneisyysalueen valtioiden enemmistö kannattaa sitä. Varmistetaan, että kanta on yhdenmukainen esityslistan kohtaa 76.6 koskevan kannan kanssa.	(+)
77.	**Aasialaiset isot kissaeläimet** (*Felidae spp.*)				
	77.1	**Päätöslauselman Conf. 12.5** (Rev. CoP19), *Tiikerien ja muiden liitteeseen I sisällytettyjen aasialaisten isojen kissaeläinten suojelu ja kauppa,* **täytäntöönpano** CoP20 Doc. 77.1	Sec.	Kannatetaan niiden päätösten poistamista, jotka on joko pantu täytäntöön tai joita ollaan sisällyttämässä CITES-yleissopimuksen isoja kissaeläimiä käsittelevän työryhmän päätösasiakirjaan ja päätöslauselmaan Conf. 12.5 (Rev. CoP 19).	+

Nro	Esityslistan kohta		Ehdottaja [1]	Huomautukset	Kanta
	77.2	**Vankeudessa** olevat aasialaiset isot kissaeläimet CoP20 Doc. 77.	SC	Kannatetaan yleisellä tasolla päätösluonnoksia sekä täytäntöön pantujen päätösten poistamista. Vastustetaan CITES-sihteeristön ehdotusta päätöksen 14.69 poistamisesta. Ehdotetaan muutoksia päätökseen 20.AA, jottei pientä kasvatustoimintaa jätettäisi suoraan sen ulkopuolelle, jotta kohdan 20. AA a kohtaan lisättäisiin ilmaus ”ohjelmat” suojelutarkoituksessa toteutettavan kasvatustoiminnan täsmentämiseksi ja jotta kohdan 20. AA f kohdan loppuun sisällytettäisiin viittaus ruhojen hävittämiseen. Ehdotetaan viittauksen lisäämistä äskettäin ehdotettuun isojen kissaeläinten laitonta kauppaa koskevaan päätökseen (20.AA, asiakirja CoP20 Doc. 41), jotta CITES-yleissopimuksen isoja kissaeläimiä käsittelevän työryhmän päätösasiakirja pantaisiin kokonaisuudessaan täytäntöön.	(+)
78.	Ihmisapinat (*Hominidae spp.*)				
	78.1	**Pysyvän komitean** raportti CoP20 Doc. 78.1	SC	*Päätöstä ei tarvita*	
	78.2	**Elävien ihmisapinoiden** suojelu ja **kauppa** CoP20 Doc. 78.2	Uganda	Kannatetaan päätöksiä.	+
79.	**Muurahaiskävyt** (*Manis spp.*)				
	79.1	Päätöslauselman Conf. 17.10 (Rev. CoP19), *Muurahaiskäpyjen suojelu ja kauppa*, täytäntöönpano CoP20 Doc. 79.1		Kannatetaan suosituksia a ja c, mutta harkitaan päätösluonnosten sanamuodon vahvistamista suosituksessa b ja tarvetta laatia aikasidonnaisia ja mitattavissa olevia suosituksia, jotka on osoitettu tietyille osapuolille, esimerkiksi konferenssin yhteydessä kokoontuvassa työryhmässä.	(+)
	79.2	Raportti päätöksistä 18.238, 18.239 ja 19.200–19.204 CoP20 Doc. 79.2	Pysyvä komitea eläinkomitean puheenjohtajan ja sihteeristön kanssa neuvotellen.	Kannatetaan päätösten hyväksymistä sekä täytäntöön pantujen päätösten poistamista.	+
80.	**Afrikkalainen leijona** (*Panthera leo*) CoP20 Doc. 80		Pysyvä komitea eläinkomitean puheenjohtajan kanssa neuvotellen	Kannatetaan tarkistettuja päätöksiä; ehdotetaan kuitenkin muutoksia asiaa koskeviin päätöksiin, jotta voidaan puuttua vanhentuneisiin populaatiotietoihin tai tietoaukkoihin tässä asiassa.	(+)

Nro	Esityslistan kohta	Ehdottaja [1]	Huomautukset	Kanta
81.	Jaguaari (*Panthera onca*) CoP20 Doc. 81		Kannatetaan asiakirjaa vähäisin muutoksin.	(+)
82.	Ohje **haitattomuuslausunnoista leopardien** (*Panthera pardus*) metsästysmuistojen **kaupassa** CoP20 Doc. 82	AC	Kannatetaan tarkistettuja päätöksiä; lisäarviointi on kuitenkin tarpeen. Ehdotetaan lisättyä sanamuotoa, jolla tuetaan tietojen jakamista tuojamaiden kanssa.	(+)
83.	**Varpuslinnuilla** (*Passeriformes* spp.) käytävä **kauppa** ja suojelun hallinnointi CoP20 Doc. 83	Pysyvä komitea eläinkomitean puheenjohtajan kanssa neuvotellen	Kannatetaan täytäntöön pantujen päätösten poistamista. Ehdotetaan uusia päätöksiä sen varmistamiseksi, että työpajan tulosten noudattamista seurataan.	(+)
84.	**Sarvikuonot** (*Rhinocerotidae spp.*) CoP20 Doc. 84		Kannatetaan suosituksia päätöksen 18.116 voimassa pitämiseksi. Kannatetaan sarvikuonoja koskevien päätösluonnosten hyväksymistä. Kannatetaan päätösten 19.115–19.122 poistamista.	+
85.	**Saiga-antiloopit** (*Saiga spp.*)			
85.1	**Sihteeristön** raportti CoP20 Doc. 85.1	Sec.	Kannatetaan päätöksiä. Ehdotetaan, että lisätään pyyntö levinneisyysalueen valtioille ja tuojaosapuolille toimittaa tietoja varastojen lukumäärästä, varastomääristä ja varastoissa pidettävien saiga-antilooppiyksilöiden alkuperästä. Luettelointiehdotuksen 3 hyväksymisestä riippuen ehdotetaan muita päätöksiä, jotta voidaan arvioida kaupan vaikutuksia saiga-antilooppien populaatioihin ja käytössä olevia valvontatoimenpiteitä.	(+)
85.2	Kazakstanin ja Venäjän federaation asiakirjat CoP20 Doc. 85.2	Kazakstan ja Venäjän federaatio	Kannatetaan asiakirjaa. Pyydetään kuitenkin sihteeristöltä tarkennusta siitä, lisäisikö ehdotus sihteeristön työmäärää.	(+)

Nro	Esityslistan kohta	Ehdottaja [1]	Huomautukset	Kanta
Vesieläinlajit				
86.	CITES-yleissopimuksen liitteissä luetellut **vesieläinlajit** CoP20 Doc. 86	SC	Kannatetaan täytäntöön pantujen päätösten poistamista.	+
87.	**Ankeriaat** (*Anguilla spp.*) CoP20 Doc. 87	SC	Kannatetaan päätöslauselman tekstiä ja pyritään vahvistamaan sitä edelleen erityisesti täytäntöönpanotoimenpiteiden osalta. Ei voida kuitenkaan kannattaa päätöstä 20DD b *"kartoitetaan vaihtoehtoja vesiviljelyssä kasvatettujen ankeriaiden ja luonnonvaraisten ankeriaiden erottamiseksi helpommin toisistaan CITES-sopimuksen kauppaa koskevissa tiedoissa"*.	(+)
88.	**Hait ja rauskut** (*Elasmobranchii spp.*)			
	88.1 **Pysyvän komitean** raportti CoP20 Doc. 88.1	SC	Kannatetaan päätöksiä ja muutoksia päätöslauselmaan Conf. 18.7. Kannatetaan täytäntöön pantujen päätösten poistamista.	+
	88.2 **Syvänmeren leveäsuisten rustokalojen** kauppaa, suojelua ja hoitoa koskevat päätösluonnokset CoP20 Doc. 89.2	EU, Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistynyt kuningaskunta	*EU:n toimittama asiakirja*	+
89.	**Merihevoset** (*Hippocampus* spp.) CoP20 Doc.89	Pysyvä komitea eläinkomitean puheenjohtajan kanssa neuvotellen	Kannatetaan päätösluonnoksia sekä täytäntöön pantujen päätösten poistamista. Lisäarviointia kuitenkin tarvitaan, kun kustannuslaskelma on saatavilla.	(+)
90.	**Merimakkaroiden** (*Holothuridae ja Stichopodidae*) suojelu ja kauppa CoP20 Doc. 90	Amerikan yhdysvallat	Kannatetaan päätösluonnoksia.	+
91.	**Jättiläissiipikotilot** (*Strombus gigas*) CoP20 Doc. 91	Eläinkomitea pysyvän komitean puheenjohtajan kanssa neuvotellen	Kannatetaan päätösten uusimista.	+
92.	**Meren koristekalat** CoP20 Doc. 92	AC	Kannatetaan päätösluonnoksia sekä täytäntöön pantujen päätösten poistamista.	+

Nro	Esityslistan kohta	Ehdottaja [1]	Huomautukset	Kanta
Kasvillisuus				
93.	**Agarpuuta tuottavat taksonit** (*Aquilaria* spp. ja *Gyrinops* spp.) CoP20 Doc. 93	SC	Kannatetaan muutoksia päätöslauselmaan Conf. 16.10 ja täytäntöön pantujen päätösten poistamista.	+
94.	**Boswellia-puut** (*Boswellia* spp.) CoP20 Doc. 94	PC	Kannatetaan päätösluonnoksia sekä täytäntöön pantujen päätösten poistamista. Ei kannateta sihteeristön päätösluonnokseen 20.WW ja 20.XX ehdottamia yhdistettyjä muutoksia tämän päätösluonnoksen osoittamiseksi ainoastaan Boswellia-puiden levinneisyysalueen valtioiden kokoukselle. Päätösluonnokset ilmentävät sellaisinaan ilman sihteeristön muutoksia mutkikasta ja yksityiskohtaista yhteisymmärrystä, joka on seurausta Boswellia-työryhmässä ja kasvikomitean täysistunnossa käydyistä keskusteluista, joissa kokousta ei rajoitettu ainoastaan levinneisyysalueen valtioihin.	(+)
95.	**Ruusupuulajit** [*Leguminosae* (*Fabaceae*)] CoP20 Doc. 95	Kasvikomitea pysyvän komitean puheenjohtajan kanssa neuvotellen	Kannatetaan päätösluonnoksia sekä täytäntöön pantujen päätösten poistamista.	+
96.	**Tuotteet, joihin sisältyy liitteeseen II sisältyvien kämmekkäkasvien yksilöitä** (*Orchidaceae spp.*) CoP20 Doc. 96	SC	Ehdotetaan päätösluonnosten 20.BB a ja b sekä 20.CC a ja 20DD a poistamista. Kannatetaan täytäntöön pantujen päätösten poistamista.	(+)
97.	**Brasilianneulapalko** (*Paubrasilia echinata*) CoP20 Doc. 97	Sihteeristö pysyvän komitean puheenjohtajan kanssa neuvotellen	Kannatetaan päätösten hyväksymistä sekä täytäntöön pantujen päätösten poistamista. Tekstiä voi olla tarpeen mukauttaa osapuolikonferenssin luettelointiehdotus 46:tta koskevan päätöksen mukaan.	(+)
98.	**Afrikkalaiset puulajit** CoP20 Doc. 98	PC	Kannatetaan täytäntöön pantujen päätösten poistamista.	+

Nro	Esityslistan kohta	Ehdottaja [1]	Huomautukset	Kanta
99.	**Neotrooppiset puulajit** CoP20 Doc. 99	PC	Kannatetaan täytäntöön pantujen päätösten poistamista.	+
100.	**Lääke- ja maustekasvilajien** kauppa CoP20 Doc. 100	SC	Kannatetaan päätöksiä sekä täytäntöön pantujen päätösten poistamista.	+
Sienet				
101.	**Yleissopimuksen soveltamista sieniin koskevan CoP12-kokouksen päätöksen täytäntöönpanon ratkaiseminen** (*päätösluonnosten ristiviittausten korjaaminen*) CoP20 Doc. 101 (Rev. 1)	Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistynyt kuningaskunta	Kannatetaan päätösten hyväksymistä.	+
Yleissopimuksen liitteet				
102.	**Samannäköisyysperusteen** huomioon ottaminen, Liite 2B A, päätöslauselma Conf. 9.24 (Rev. CoP17), *Perusteet, joiden pohjalta liitteitä I ja II muutetaan* CoP10 Doc. 102	Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistynyt kuningaskunta	Ei kannateta asiakirjassa ehdotettuja päätöksiä. Vain jos osapuolten selvä enemmistö kannattaa ehdotusta; ehdotetaan sen sijaan, että asiasta keskustellaan eläinkomiteassa ja kasvikomiteassa eikä aloiteta menettelyä ohjeen laatimiseksi.	—
Huomautukset				
103.	**Huomautukset** CoP20 Doc. 103	SC	Kannatetaan muutoksia päätöslauselmaan Conf. 10.13, katso liitteissä oleva jakso ”Tulkinta”. Kannatetaan päätöstä sekä täytäntöön pantujen päätösten poistamista.	+
104.	**Huomautus #15** CoP20 Doc. 104 A3: Raportti CITES-yleissopimuksen Dalbergia- ja Guibourtia-sukuja koskevien poikkeusten vaikutuksesta	Sihteeristö pysyvän komitean varapuheenjohtajaa kuullen	Ei kannateta suosituksia a ja b. Kannatetaan suosituksia c ja d. Huomautus on aktiivisesti käytössä, se on osoittautunut tehokkaaksi, ja poikkeuksilla on vähäinen vaikutus suojeluun.	—

Nro	Esityslistan kohta		Ehdottaja [1]	Huomautukset	Kanta
105.	**Lajien liitteestä toiseen siirtämisen vaikutukset**				
	105.1.	**Sihteeristön pysyvän komitean pyynnöstä antama raportti** CoP20 Doc. 105.1	Sihteeristö pysyvän komitean pyynnöstä	Kannatetaan 11 a kohdan mukaista suositusta tekemällä liitteessä 2 olevan 15 b i kohdan ”OHJEISTUSLUONNOKSEEN” lisäys, joka koskee asiakirjoja, jotka voivat toimia todisteena viennistä. Kannatetaan liitteessä I olevaa päätöstä 20.AA muutamin muutoksin. Kannatetaan päätöksen 18.151 poistamista (rev CoP19).	(+)
	105.2.	**Laillisen kaupan ja kestävän käytön helpottaminen siirtymäkausina** CoP20 Doc. 105.2	Amerikan yhdysvallat	Ei kannateta muutoksia päätöslauselmaan 12.3, koska yleissopimusta edeltäviä lupia ei voida myöntää ennen lajin luettelointia eikä takautuvia lupia tai todistuksia voida myöntää ennen lajin luettelointia. Kannatetaan päätöslauselmaan 13.6 tehtäviä muutoksia, mutta todetaan, että ”liiallisen hankinnan” käsitettä ei ole määritelty ja että tämä rajoitus ei välttämättä ole kansallisen lainsäädännön mukainen.	(-)
106.	**Tietojärjestelmä CITES-luetteloitujen puulajien kauppaa varten** CoP20 Doc. 106.		SC	Kannatetaan asiaankuuluvien täytäntöön pantujen päätösten poistamista.	+
107.	**Nykyisiä ja ehdotettuja huomautuksia koskeva epävirallinen tarkistusjärjestelmä** CoP20 Doc. 107.		SC	Kannatetaan päätösluonnoksia sekä täytäntöön pantujen päätösten poistamista.	+
108.	**Huomautuksella #4 g vapautetut kämmekkäyksilöt** CoP20 Doc. 108.		SC	Kannatetaan päätösluonnoksia ja vaaditaan selkeitä merkintöjä.	+
109.	**Piikkiaaloeta** (*Aloe ferox*) **koskeva huomautus** CoP20 Doc. 109.		PC	Kannatetaan täytäntöön pantujen päätösten poistamista.	+

Nro	Esityslistan kohta	Ehdottaja [1]	Huomautukset	Kanta
Nimistöasiat				
110.	**Vakionimistö** CoP20 Doc. 110.	AC, PC	Kannatetaan yleisellä tasolla joitakin muutoksia, joita tarvitaan ”sipulisukujen” osalta sekä yhdenmukaisuuden varmistamiseksi osapuolikonferenssin tekemien muiden päätösten kanssa.	(+)
111.	**Liitteen III luetteloiden nimistö** CoP20 Doc. 111	SC	Kannatetaan muutoksia päätöslauselmiin ja päätösten poistamista. Lisätään sihteeristölle esitetty nimenomainen pyyntö ilmoittaa muutoksista niille osapuolille, joihin muutokset vaikuttavat.	(+)
112.	**Korkeamman tason taksonilistaukset liitteissä** CoP20 Doc. 112	Sec.	Kannatetaan muutoksia päätöslauselmaan Conf. 12.11 ja asiaankuuluvien täytäntöön pantujen päätösten poistamista.	+
113.	**Afrikannorsujen** (*Loxodonta* spp.) **taksonomia ja nimistö** CoP20 Doc. 113	Sihteeristö pysyvän komitean pyynnöstä	Kannatetaan suosituksessa b esitettyjä päätöksiä ja päätöslauselmaan Conf. 10.10 tehtäviä muutoksia sekä täytäntöön pantujen päätösten poistamista. Suosituksen a osalta tarvitaan lisää tietoa ja levinneisyysalueen valtioiden näkemykset olisi selvitettävä.	(+)
Ehdotukset liitteiden muuttamisesta				
114.	Ehdotukset liitteiden I ja II muuttamisesta			
	114.1 Sihteeristön arviointi ehdotuksista muuttaa liitteitä I ja II			
	114.2 Osapuolten huomautukset			
	114.3 Sääntöjen mukaisesti kuultujen tahojen kommentit			

([1]) Sec.= CITES-sihteeristö
SC = pysyvä komitea
AC = eläinkomitea
PC = kasvikomitea.

2. **LUETTELOINTIEHDOTUKSET**

Nro	Taksoni/yksityiskohta	Ehdotus	Ehdottaja	Huomautukset	Kanta
ELÄIMISTÖ – NISÄKKÄÄT (MAMMALIA)					
1.	*Damaliscus pygargus pygargus* (valkopäätopi)	II – 0 Poistetaan liitteestä II.	Etelä-Afrikka	Kannatetaan ehdotusta *Damaliscus pygargus pygargus* -lajin poistamisesta CITES-yleissopimuksen liitteistä, koska laji ei enää täytä liitteen II perusteita. Pannaan kuitenkin merkille, että lajiin kohdistuu edelleen kansallisia uhkia, jotka johtuvat risteytymisestä sekä elinympäristöjen katoamisesta ja pirstoutumisesta, ja kannustetaan Etelä-Afrikkaa jatkamaan asiaankuuluvien toimenpiteiden vahvistamista, mukaan lukien metapopulaation hoitosuunnitelman laatiminen.	+
2.	*Gazella dorcas* (aavikkogaselli)	0 – II Lisätään liitteeseen II	Benin, Burkina Faso, Mali, Mauritania, Niger, Nigeria, Senegal, Sudan, Tunisia	Kannatetaan ehdotusta, jos se saa myös muiden levinneisyysalueen valtioiden kuin ehdottajavaltioiden kannatuksen.	(+)

Nro	Taksoni/yksityiskohta	Ehdotus	Ehdottaja	Huomautukset	Kanta
3.	*Saiga tatarica* (saiga-antilooppi)	Muutetaan huomautusta lisäämällä sanamuoto ”lukuun ottamatta Kazakstanin Saiga tatarica -populaation yksilöitä”.	Kazakstan	Todetaan Kazakstanin populaation suojelun onnistuminen ja merkittävä kasvu ja ollaan periaatteellisesti yhtä mieltä siitä, että asianmukaisesti säännelty kauppa ei todennäköisesti ole haitallista populaatiolle. Lisätakeet ovat kuitenkin tarpeen sen varmistamiseksi, että sarvien kauppa on kestävää ja hyvin hallinnoitua ja ettei se johda muista populaatioista laittomasti hankittujen yksilöiden alkuperän peittämiseen. Ehdotusta voidaan sen vuoksi kannattaa vain, jos se rajoittuu Kazakstanista peräisin olevien, jo varastoitujen ja asianmukaisesti merkittyjen sarvien kertaluonteiseen myyntiin, jonka edellytyksenä on sihteeristön pysyvää komiteaa kuullen tekemä ennakkovarmennus siitä, että Kazakstanissa on käytössä riittävät valvontamekanismit, joihin liittyy mahdollisuus lopettaa kauppa, jos edellytyksiä ei täytetä tai jos mainitun kaupan osoitetaan vaikuttavan haitallisesti luonnonvaraisiin populaatioihin. Myös tuojamaiden olisi otettava käyttöön riittävät valvontamekanismit. Lisätään raportointivaatimuksia tekemällä WD 85.1:ssä muita päätöksiä, jotta voidaan arvioida kaupan vaikutuksia luonnonvaraisiin populaatioihin, mukaan lukien vaikutukset pienempiin populaatioihin muissa *Saiga borealis* -lajin levinneisyysalueen valtioissa, ja sitä, ovatko valvontamekanismit Kazakstanissa ja tärkeimmissä kuluttajamaissa riittävän vahvoja alkuperän peittämisen ja laittoman kaupan porsaanreikien estämiseksi.	(-)

Nro	Taksoni/yksityiskohta	Ehdotus	Ehdottaja	Huomautukset	Kanta
4.	*Giraffa camelopardalis* (kirahvi)	Poistetaan Angolan, Botswanan, Eswatinin, Etelä-Afrikan, Malawin, Mosambikin, Namibian ja Zimbabwen populaatiot liitteestä II.	Etelä-Afrikka, Namibia, Tansanian yhdistynyt tasavalta, Zimbabwe	Ehdotuksen kannalta merkityksellisten levinneisyysalueen valtioiden populaatiot ovat kehittyneet myönteisesti, eikä niiden katsota olevan kaupan uhkaamia. Tarvitaan kuitenkin lisää tietoa ja analyyseja erityisesti ehdotuksen vaikutuksesta luettelon valvontaan muiden populaatioiden osalta. Lisäksi on otettava huomioon suvun taksonomiaan tehdyt viimeaikaiset muutokset.	0
5.	*Okapia johnstoni* (okapi)	0 – I Lisätään liitteeseen I	Kongon demokraattinen tasavalta	Biologiset perusteet täyttyvät. Ehdottajalta olisi pyydettävä lisätietoja kansainvälisen kaupan laajuudesta.	(+)
6.	*Hyaena hyaena* (juovahyeena)	0 – I Lisätään liitteeseen I	Israel, Tadžikistan	Ehdotuksessa ei osoiteta, että laji täyttää liitteen I luettelointiperusteet.	—
7.	*Arctocephalus townsendi* (guadalupenmerikarhu)	I – II Siirretään liitteestä I liitteeseen II	Amerikan yhdysvallat, Meksiko	Ehdotuksessa osoitetaan, että laji ei enää täytä liitteen I kriteerejä.	+
8.	*Monachus tropicalis* (floridanhylje)	I – 0 Poistetaan liitteestä I	Amerikan yhdysvallat, Meksiko	Ehdotuksessa osoitetaan, että laji ei enää täytä CITES-yleissopimuksen luettelointiperusteita. Laji on kuollut sukupuuttoon.	+

Nro	Taksoni/yksityiskohta	Ehdotus	Ehdottaja	Huomautukset	Kanta
9.	*Ceratotherium simum simum* (isosarvikuono)	Muutetaan liitteessä II luetteloitua Namibian *Ceratotherium simum simum* -populaatiota koskevaa huomautusta yksinomaisena tarkoituksena sallia kansainvälinen kauppa, jota käydään a) elävillä eläimillä ainoastaan in situ -suojelua varten; b) metsästysmuistoilla; ja c) kyseisestä valtiosta peräisin olevien sarvikuonojen sarvien varastoilla, jotka ovat sekä hallituksen ja yksityisten maanomistajien omistuksessa (lukuun ottamatta takavarikoituja sarvikuonon sarvia ja tuntematonta alkuperää olevia sarvikuonon sarvia), seuraavilla ehdoilla: i) kaupan kohteena ovat ainoastaan hallituksen rekisteröimissä varastoissa olevat sarvikuonon sarvet; ii) kaupan kohteena ovat ainoastaan sarvet, joilla on RHODIS-sertifikaatti; iii) kauppa toteutetaan ainoastaan sellaisten kauppakumppaneiden kanssa, joiden alueella CITES-sihteeristö on pysyvää komiteaa kuullen todennut olevan riittävää kansallista lainsäädäntöä ja kaupan valvontaa; ja iv) ei ennen kuin sihteeristö on tutkinut mahdolliset tuojamaat ja rekisteröityjen sarvikuonon sarvien varastot. Kaikki muut yksilöt katsotaan liitteessä I lueteltujen lajien yksilöiksi, ja niiden kauppaa säännellään sen mukaisesti.	Namibia	Ehdotusta ei pitäisi kannattaa, ellei sen soveltamisalaa supisteta merkittävästi, erityisesti jättämällä sarvikuonon sarvien kauppa sen ulkopuolelle, ja ellei siihen lisätä elävien eläinten kauppaa koskevia lisätakeita. Kannatuksen ehtona on, että otetaan uudelleen käyttöön ilmaus ”Elävät eläimet ainoastaan in situ -suojelua varten ja ainoastaan *Ceratotherium simum* -lajin luontaisella ja historiallisella levinneisyysalueella”.	(-)

Nro	Taksoni/yksityiskohta	Ehdotus	Ehdottaja	Huomautukset	Kanta
10.	*Diceros bicornis* (pensassarvikuono)	Siirretään Namibian *Diceros bicornis bicornis* -populaatio liitteestä I liitteeseen II ja liitetään siihen seuraava huomautus: Yksinomaan rekisteröityjen kokonaisten sarvikuonon sarvien tai niiden kappaleiden kaupan sallimiseksi seuraavin edellytyksin: i) ainoastaan kyseisestä valtiosta peräisin olevat ja hallituksen omistamissa varastoissa olevat rekisteröidyt sarvikuonon sarvet (lukuun ottamatta takavarikoituja sarvikuonon sarvia ja tuntemattomasta lähteestä peräisin olevia sarvikuonon sarvia); ii) kaupan kohteena ovat ainoastaan sarvet, joilla on RHODIS-sertifikaatti; iii) ainoastaan kauppakumppaneille, joilla CITES-sihteeristö on yhteistyössä pysyvän komitean kanssa todennut olevan riittävä kansallinen lainsäädäntö ja sisäisen kaupan valvonta; iv) ei ennen kuin sihteeristö on tutkinut mahdolliset tuojamaat ja rekisteröityjen sarvikuonon sarvien varastot: ja v) kaupan tuotto käytetään yksinomaan sarvikuonojen suojeluun ja yhteisön kehitysohjelmiin, joita toteutetaan sarvikuonojen levinneisyysalueella tai sen läheisyydessä. Kaikki muut yksilöt katsotaan liitteessä I lueteltujen lajien yksilöiksi, ja niiden kauppaa säännellään sen mukaisesti.	Namibia	Ei kannateta ehdotusta, koska se johtaisi sarvikuonon sarvien kansainvälisen kaupan avaamiseen.	—

Nro	Taksoni/yksityiskohta	Ehdotus	Ehdottaja	Huomautukset	Kanta
11.	*Choloepus didactylus* *Choloepus hoffmanni* (kaksivarvaslaiskiaiset)	0 – II Lisätään liitteeseen II	Brasilia, Costa Rica, Panama	Luettelointiperusteet eivät näytä täyttyvän. Pyydetään lisätietoja kansallisista suojelutoimenpiteistä ja *Choloepus hoffmanni* -lajin yksilöillä käytävän kansainvälisen kaupan laajuudesta ja sen vaikutuksesta luonnonvaraisiin populaatioihin. Jos lisätiedot tukevat *Choloepus hoffmanni* -lajin sisällyttämistä liitteeseen II, *Choloepus didactylus* olisi sisällytettävä siihen päätöslauselman Conf 9.24 (Rev. CoP17) liitteen 2b mukaisesti.	0
12.	*Cercocebus chrysogaster*	II – I Siirretään liitteestä II liitteeseen I	Kongon demokraattinen tasavalta	Ehdotus osoittaa, että laji täyttää liitteen I kriteerit.	+
13.	*Loxodonta africana* (afrikannorsu)	Sallitaan Namibian käydä kauppaa Namibian tasavallan hallituksen omistamalla, Namibiasta peräisin olevalla rekisteröidyllä käsittelemättömällä norsunluulla (kokonaiset syöksyhampaat ja niiden palat) kaupallisiin tarkoituksiin sellaisten kauppakumppaneiden kanssa, joilla CITES-sihteeristö on todennut olevan riittävä kansallinen lainsäädäntö ja sisäisen kaupan valvonta. Näin varmistetaan, että Namibiasta tuotua norsunluuta ei jälleenviedä ja että sitä hallinnoidaan kaikkien päätöslauselman Conf. 10.10 kotimaista valmistusta ja kauppaa koskevien vaatimusten mukaisesti. Lisäksi myönnetään täysi liitteen II mukainen asema Namibian norsuille yleissopimuksen IV artiklan mukaisesti, mikä mahdollistaisi namibialaisten norsutuotteiden, myös norsunluun, säännellyn ja laillisen kaupan.	Namibia	Ei kannateta ehdotusta, koska se johtaisi norsunluun kansainvälisen kaupan avaamiseen.	—

Nro	Taksoni/yksityiskohta	Ehdotus	Ehdottaja	Huomautukset	Kanta
14.	*Loxodonta africana* (afrikannorsu)	Muutetaan Botswanan, Namibian, Etelä-Afrikan ja Zimbabwen norsupopulaatioita koskevaa huomautusta A10 elävien afrikannorsujen kaupan edellytysten yhdenmukaistamiseksi (poistettu teksti ~~yliviivattu~~ ja lisättävä teksti alleviivattu): Ainoastaan seuraavien yksilöiden ja tuotteiden kaupan sallimiseksi: a) metsästysmuistot muihin kuin kaupallisiin tarkoituksiin; b) elävillä eläimillä käytävä kauppa asianmukaisiin ja hyväksyttäviin määräpaikkoihin ~~siten kuin ne on määritetty päätöslauselmassa Conf. 11.20 (Rev. CoP18) Botswanan ja Zimbabwen osalta sekä Namibian ja Etelä-Afrikan in situ -suojeluohjelmia varten~~; c) vuodilla käytävä kauppa; d) karvoilla käytävä kauppa; e) nahkavalmisteilla käytävä kauppa ~~kaupallisiin tai muihin kuin kaupallisiin tarkoituksiin Botswanan, Namibian ja Etelä-Afrikan osalta sekä muihin kuin kaupallisiin tarkoituksiin Zimbabwen osalta~~; f) muihin kuin kaupallisiin tarkoituksiin käytävä kauppa yksilöllisesti merkityillä ja sertifioiduilla viimeisteltyihin koruihin sisältyvillä ekipa-esineillä, joille on myönnetty todistus, ~~muissa kuin kaupallisissa tarkoituksissa~~ Namibian osalta ja norsunluuveistoksilla ~~muihin kuin kaupallisiin tarkoituksiin~~ Zimbabwen osalta;	Botswana, Kamerun, Namibia, Norsunluurannikko, Zimbabwe	Ehdotus on yksi Botswanassa 23.–26. syyskuuta 2024 pidetyn afrikannorsujen levinneisyysalueen valtioiden CITES-dialogikokouksen tuloksista. Kannatetaan ehdotusta, jos suurin osa levinneisyysalueen valtioista Afrikassa kannattaa sitä.	(+)

Nro	Taksoni/yksityiskohta	Ehdotus	Ehdottaja	Huomautukset	Kanta
		g) ~~rekisteröidyllä käsittelemättömällä norsunluulla käytävä kauppa (Botswana, Etelä-Afrikka, Namibia ja Zimbabwe: kokonaiset syöksyhampaat ja norsunluupalat) seuraavin edellytyksin:~~ i) ~~ainoastaan kyseisestä valtiosta peräisin oleva ja hallituksen omistamissa varastoissa oleva rekisteröity norsunluu (lukuun ottamatta takavarikoitua norsunluuta ja tuntemattomasta lähteestä peräisin olevaa norsunluuta);~~ ii) ~~ainoastaan kauppakumppanille, joilla CITES-sihteeristö on yhteistyössä pysyvän komitean kanssa todennut olevan riittävä kansallinen lainsäädäntö ja sisäisen kaupan valvonta sen varmistamiseksi, että tuotua norsunluuta ei jälleenviedä ja että sitä hallinnoidaan päätöslauselman Conf. 10.10 (Rev. CoP18) kotimaista valmistusta ja kauppaa koskevien kaikkien vaatimusten mukaisesti;~~ iii) ~~ei ennen kuin sihteeristö on tutkinut mahdolliset tuojamaat ja hallituksen omistamissa varastoissa olevan rekisteröidyn norsunluun;~~ iv) ~~käsittelemätön norsunluu, joka on peräisin hallituksen omistamissa varastoissa olevan rekisteröidyn norsunluun ehdollisesta kaupasta, josta sovittiin 12. osapuolikokouksessa; kaupan kohteena voi olla enintään 20 000 kg (Botswana), 10 000 kg (Namibia) ja 30 000 kg (Etelä-Afrikka) norsunluuta;~~			

ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2025/2437/oj

Nro	Taksoni/yksityiskohta	Ehdotus	Ehdottaja	Huomautukset	Kanta
		v) ~~12. osapuolikokouksessa sovittujen määrien lisäksi Botswanasta, Namibiasta, Etelä-Afrikasta ja Zimbabwesta peräisin olevalla hallituksen omistamalla norsunluulla, joka on rekisteröity viimeistään tammikuun 31 päivänä 2007 ja jonka sihteeristö on tarkastanut, voidaan käydä kauppaa ja se voidaan toimittaa edellä g) iv) kohdassa mainitun norsunluun kanssa yhtenä myyntieränä kutakin määräpaikkaa varten sihteeristön tarkan valvonnan alaisena;~~ vi) ~~kaupan tuotto käytetään yksinomaan norsujen suojeluun ja yhteisön suojelu- ja kehitysohjelmiin, joita toteutetaan norsujen levinneisyysalueella tai sen läheisyydessä; ja~~ vii) ~~edellä kohdassa g) v) tarkoitetuilla lisämäärillä voidaan käydä kauppaa vasta, kun pysyvä komitea katsoo, että edellä mainitut edellytykset täyttyvät; ja~~ h. ~~osapuolikokoukselle ei voida jättää lisäehdotuksia kaupan sallimiseksi norsunluulla, joka on peräisin liitteessä II jo mainituista populaatioista, aikana, joka alkaa 14. osapuolikokouksesta ja päättyy yhdeksän vuoden kuluttua norsunluun yksittäisestä myynnistä, joka tapahtuu kohtien g) i), g) ii), g) iii), g) vi) ja g) vii) säännösten mukaisesti. Kyseisiä lisäehdotuksia käsitellään päätösten 16.55 ja 14.78 (Rev. CoP16) mukaisesti.~~			

Nro	Taksoni/yksityiskohta	Ehdotus	Ehdottaja	Huomautukset	Kanta
		~~Sihteeristön ehdotuksesta p~~Pysyvä komitea voi päättää mainitun kaupan osittaisesta tai täydellisestä lopettamisesta, jos todetaan, etteivät viejä- tai tuojamaat täytä edellä mainittuja edellytyksiä, tai jos mainitun kaupan osoitetaan vaikuttavan haitallisesti muihin norsupopulaatioihin. Kaikki muut yksilöt katsotaan liitteessä I lueteltujen lajien yksilöiksi, ja niiden kauppaa säännellään sen mukaisesti.			
ELÄIMISTÖ – LINNUT (AVES)					
15.	*Bycanistes spp.* *Ceratogymna spp.*	0 – II Lisätään liitteeseen II	Gabon, Kamerun, Kongo, Niger, Nigeria, Senegal, Sierra Leone ja Togo	Lajit täyttävät liitteen II kriteerit.	+
16.	*Gyps africanus* (savannikorppikotka) *Gyps rueppelli* (suomukorppikotka)	II – I Siirretään liitteestä II liitteeseen I	Benin, Burkina Faso, Burundi, Gambia, Guinea, Kamerun, Kongo, Niger, Nigeria, Senegal, Sierra Leone, Togo ja Tšad	Lajit täyttävät liitteen I kriteerit.	+
17.	*Falco peregrinus* (muuttohaukka)	I – II Siirretään liitteestä I liitteeseen II	Amerikan yhdysvallat, Kanada	Vaikka populaatio on kasvussa ja suurin osa kaupasta koskee todennäköisesti jatkossakin vankeudessa kasvatettuja yksilöitä, siirto liitteeseen II voisi lisätä luonnonvaraisten pyydystettyjen lintujen kysyntää ja siten mahdollisesti uhata luonnonvaraisten lintujen kantoja. Ehdotusta voitaisiin mahdollisesti kannattaa, jos siihen liitetään luonnonvaraisten yksilöiden nollavientikiintiö.	(-)

Nro	Taksoni/yksityiskohta	Ehdotus	Ehdottaja	Huomautukset	Kanta
18.	*Sporophila angolensis* *Sporophila atrirostris* *Sporophila crassirostris* *Sporophila funerea* *Sporophila maximiliani* *Sporophila nuttingi* (isosysisirkkunen)	Lisätään Sporophila maximiliani liitteeseen I ja lisätään Sporophila angolensis, Sporophila atrirostris, Sporophila crassirostris, Sporophila funerea ja Sporophila nuttingi liitteeseen II.	Brasilia	Lajit täyttävät liitteiden I ja II luettelointiperusteet ehdotuksen mukaisesti.	+
ELÄIMISTÖ – MATELIJAT (REPTILIA)					
19.	*Caribicus warreni*	0 – I Lisätään liitteeseen I	Dominikaaninen tasavalta	Ehdotetaan luettelointia liitteessä II siten, että kiintiö on nolla, ja pyydetään Dominikaanista tasavaltaa luetteloimaan *Caribicus anelpistus* ja *Caribicus darlingtoni* liitteessä III.	(+)
20.	*Phyllurus amnicola*	III – II Lisätään liitteeseen II	Australia	Kannatetaan ehdotusta, koska luettelointiperusteet näyttävät täyttyvän. Kansainvälinen kauppa koostuu pääasiassa vankeudessa kasvatetuista yksilöistä.	+
21.	*Phyllurus caudiannulatus*	III – II Lisätään liitteeseen II	Australia	Lajien kaupan katsotaan olevan erittäin harvinaista.	0
22.	*Amblyrhynchus* spp. (merileguaanit)	II – I Siirretään liitteestä II liitteeseen I	Ecuador	Ei kannateta, koska luettelointiperusteet eivät näytä täyttyvän.	0

Nro	Taksoni/yksityiskohta	Ehdotus	Ehdottaja	Huomautukset	Kanta
23.	*Conolophus spp.* (laavaleguaanit)	II – I Siirretään liitteestä II liitteeseen I	Ecuador	Kannatetaan ehdotusta, joka perustuu ennalta varautuvaan lähestymistapaan ja lajin kansainvälisen kysynnän ilmoittamiseen.	(+)
24.	*Bitis harenna* *Bitis parviocula*	0 – I Lisätään liitteeseen I	Etiopia	Kannatetaan, koska biologiset perusteet näyttävät täyttyvän molempien lajien osalta. *Bitis parviocula* -lajin tiedetään olevan kaupankäynnin kohteena, mutta *Bitis harenna* -lajin kaupasta ei ole varmaa näyttöä.	(+)
25.	*Crotalus spp.* *Sistrurus spp.*	0 – II Lisätään liitteeseen II	Bolivian monikansainen valtio, Meksiko	Ei kannateta ehdotusta, koska on epäselvää, täyttyvätkö luettelointiperusteet *Crotalus ravus* ja *Crotalus lepidus* -lajien osalta. Lisääminen liitteessä III olevaan luetteloon voisi olla ensimmäinen asianmukainen toimi kalkkarokäärmeiden kaupan rakenteiden selvittämiseksi.	—
26.	*Kinixys homeana* (saranakilpikonna)	II – I Siirretään liitteestä II liitteeseen I	Guinea, Kamerun, Nigeria, Togo	Kannatetaan, koska liitteen I luettelointiperusteet näyttävät täyttyvän.	+
ELÄIMISTÖ – SAMMAKKOELÄIMET (AMPHIBIA)					
27.	*Pelophylax epeiroticus* *Pelophylax lessonae* *Pelophylax ridibundus* *Pelophylax shqipericus*	0 – II Lisätään liitteeseen II (liitteeseen II sisällyttämisen voimaantulo viivästyisi 18 kuukaudella eli 5 päivään kesäkuuta 2027 saakka).	Euroopan unioni, Israel, Pohjois-Makedonia	EU:n ehdotus (23. kesäkuuta 2025 annetulla neuvoston päätöksellä (EU) 2025/1314 vahvistettu kanta)	

Nro	Taksoni/yksityiskohta	Ehdotus	Ehdottaja	Huomautukset	Kanta
ELÄIMISTÖ – LEVEÄSUISET RUSTOKALAT (ELASMOBRANCHII)					
28.	*Carcharhinus longimanus* (valkopilkkahai)	II – I Siirretään liitteestä II liitteeseen I	Argentiina, Bahama, Brasilia, Dominikaaninen tasavalta, Ecuador, Euroopan unioni, Fidži, Gabon, Honduras, Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistynyt kuningaskunta, Komorit, Libanon, Oman, Panama, Samoa, Senegal, Seychellit, Sri Lanka, Sudan, Togo	EU:n ehdotus (23. kesäkuuta 2025 annetulla neuvoston päätöksellä (EU) 2025/1314 vahvistettu kanta)	
29.	*Galeorhinus galeus* (harmaakoirahai, harmaahai) *Mustelus spp*	0 – II Lisätään liitteeseen II	Brasilia, Ecuador, Euroopan unioni, Panama, Senegal	EU:n ehdotus (23. kesäkuuta 2025 annetulla neuvoston päätöksellä (EU) 2025/1314 vahvistettu kanta)	
30.	*Mobulidae spp*.	II – I Siirretään liitteestä II liitteeseen I	Bahama, Belize, Brasilia, Dominikaaninen tasavalta, Ecuador, Fidži, Gabon, Jamaika, Komorit, Malediivit, Panama, Samoa, Senegal, Seychellit, Sudan, Togo	Kannatetaan, koska liitteen I luettelointiperusteet näyttävät täyttyvän.	+
31.	*Rhincodon typus* (valashai)	II – I Siirretään liitteestä II liitteeseen I	Argentiina, Bahama, Bangladesh, Belize, Dominikaaninen tasavalta, Ecuador, Fidži, Filippiinit, Gabon, Komorit, Malediivit, Panama, Samoa, Senegal, Seychellit, Sri Lanka, Togo	Kannatetaan, koska liitteen I luettelointiperusteet näyttävät täyttyvän, ja luettelointi vastaisi muuttavien luonnonvaraisten eläinten suojelua koskevan yleissopimuksen mukaista suojelua.	+

Nro	Taksoni/yksityiskohta	Ehdotus	Ehdottaja	Huomautukset	Kanta
32.	*Glaucostegus spp.*	Lisätään seuraava huomautus: ”kaupallisiin tarkoituksiin luonnosta otettujen yksilöiden kaupan vuotuinen vientikiintiö on nolla”.	Bangladesh, Benin, Brasilia, Burkina Faso, Burundi, Gabon, Gambia, Guinea, Guinea-Bissau, Kap Verde, Keski-Afrikan tasavalta, Komorit, Kongo, Malediivit, Mali, Niger, Nigeria, Panama, Sierra Leone, Sudan, Togo	Nollavientikiintiön vahvistaminen on perusteltua lajin vähenemisen vuoksi.	+
33.	*Rhinidae spp.* (Rhinidae-kalat)	Lisätään seuraava huomautus: ”kaupallisiin tarkoituksiin luonnosta otettujen yksilöiden kaupan vuotuinen vientikiintiö on nolla”.	Bangladesh, Benin, Brasilia, Burkina Faso, Burundi, Gabon, Gambia, Guinea, Guinea-Bissau, Keski-Afrikan tasavalta, Komorit, Kongo, Malediivit, Mali, Niger, Nigeria, Panama, Senegal, Sierra Leone, Sudan, Togo	Nollavientikiintiön vahvistaminen on perusteltua lajin vähenemisen vuoksi.	+
34.	*Centrophoridae spp.*	Lisätään liitteeseen II	Brasilia, Dominikaaninen tasavalta, Ecuador, Euroopan unioni, Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistynyt kuningaskunta, Komorit, Libanon, Nigeria, Panama, Senegal, Syyrian arabitasavalta	EU:n ehdotus (23. kesäkuuta 2025 annetulla neuvoston päätöksellä (EU) 2025/1314 vahvistettu kanta)	
ELÄIMISTÖ – VIUHKAEVÄKALAT (ACTINOPTERI)					
35.	*Anguilla spp.*	0 – II Lisätään liitteeseen II (voimaantulo viivästyisi 18 kuukaudella eli 5 päivään kesäkuuta 2027 saakka).	Euroopan unioni, Honduras, Panama	EU:n ehdotus (23. kesäkuuta 2025 annetulla neuvoston päätöksellä (EU) 2025/1314 vahvistettu kanta)	

Nro	Taksoni/yksityiskohta	Ehdotus	Ehdottaja	Huomautukset	Kanta
ELÄIMISTÖ – MERIMAKKARAT (HOLOTHUROIDEA)					
36.	*Actinopyga echinites* *Actinopyga lecanora* *Actinopyga mauritiana* *Actinopyga miliaris* *Actinopyga palauensis* *Actinopyga varians*	0 – II Lisätään liitteeseen II	Euroopan unioni	EU:n ehdotus (23. kesäkuuta 2025 annetulla neuvoston päätöksellä (EU) 2025/1314 vahvistettu kanta)	
37.	*Holothuria lessoni*	0 – II Lisätään liitteeseen II	Euroopan unioni	EU:n ehdotus (23. kesäkuuta 2025 annetulla neuvoston päätöksellä (EU) 2025/1314 vahvistettu kanta)	
ELÄIMISTÖ – NIVELJALKAISET (ARTHROPODA)					
38.	*Acanthoscurria chacoana* *Acanthoscurria insubtilis* *Acanthoscurria musculosa* *Acanthoscurria theraphosoides* *Avicularia hirschii* *Avicularia rufa* *Avicularia avicularia* *Catumiri argentinense* *Cyriocosmus berate* *Cyriocosmus perezmilesi* *Grammostola rosea* *Hapalotremus albipes* *Holothele longipes* *Pamphobeteus antinous* *Umbyquyra acuminatum*	0 – II Lisätään liitteeseen II	Argentiina, Bolivian monikansainen valtio, Panama	Lajit eivät näytä täyttävän luettelointiperusteita. Joidenkin lajien lisääminen liitteessä III olevaan luetteloon levinneisyysalueen valtioiden toimesta voisi antaa tarvittavat tiedot luonnonvaraisten yksilöiden kaupasta ja sen vaikutuksista.	(-)

Nro	Taksoni/yksityiskohta	Ehdotus	Ehdottaja	Huomautukset	Kanta
ELÄIMISTÖ – NILVIÄISET (MOLLUSCA)					
39.	*Haliotis midae*	Sisällytetään Etelä-Afrikan populaatio liitteeseen II huomautuksella ”vain kuivatut yksilöt”.	Etelä-Afrikka	Luettelointiperusteet näyttävät täyttyvän. Ehdotus ei kuitenkaan näytä olevan yhdenmukainen yleissopimuksen tekstin kanssa.	—
KASVIT					
40.	*Panax quinquefolius* (amerikanginseng)	Muutetaan huomautusta #3 siten, että se ei koske keinotekoisesti lisättyjen Panax quinquefolius -kasvien ohuiksi viipaloidusta juurista valmistettuja viimeisteltyjä pakattuja tuotteita, jotka ovat valmiita vähittäismyyntiä varten.	Amerikan yhdysvallat	Ei kannateta ehdotusta sen nykyisessä muodossa. Muutos saattaa lisätä riskiä, että luonnonvaraisia lajeja hyödynnetään harhautustarkoituksessa luonnonvaraisten lajien laittomassa kaupassa. Ehdotettu poikkeus voidaan panna täytäntöön ja sitä voidaan valvoa vain, jos siihen liittyy selkeät merkintävaatimukset, jotka osoittavat kasvin olevan keinotekoisesti lisätty, tai muita viljeltyä alkuperää koskevia asiakirjoja. Näin ollen EU voisi kannattaa sihteeristön CoP20-kokouksen asiakirjassa 114.1 esittämään arvioon sisältyvää huomautusta.	(-)
41.	*Jubaea chilensis* (chilenviinipalmu)	0 – I Lisätään liitteeseen I	Chile	Kannatetaan, koska liitteen I luettelointiperusteet näyttävät täyttyvän.	+
42.	*Beaucarnea glassiana* *Beaucarnea hookeri* (mukulajukka)	Lisätään liitteeseen II osana *Beaucarnea spp.* -suvun luetteloa.	Meksiko, Sveitsi	Kannatetaan, koska liitteen II luettelointiperusteet näyttävät täyttyvän.	+
43.	*Commiphora wightii*	0 – II Lisätään liitteeseen II	Euroopan unioni	EU:n ehdotus (23. kesäkuuta 2025 annetulla neuvoston päätöksellä (EU) 2025/1314 vahvistettu kanta)	

Nro	Taksoni/yksityiskohta	Ehdotus	Ehdottaja	Huomautukset	Kanta
44.	*Euphorbia bupleurifolia*	II – I Siirretään liitteestä II liitteeseen I	Etelä-Afrikka	Kannatetaan, koska liitteen I luettelointiperusteet näyttävät täyttyvän.	+
45.	*Afzelia bipindensis*	Poistetaan Gabonin, Kamerunin, Keski-Afrikan tasavallan, Kongon, Kongon demokraattisen tasavallan ja Päiväntasaajan Guinean populaatiot liitteestä II.	Burundi, Gabon, Kamerun, Keski-Afrikan tasavalta, Kongo, Kongon demokraattinen tasavalta, Päiväntasaajan Guinea	Laji täyttää edelleen liitteen II luettelointiperusteet.	—
46.	*Paubrasilia echinata* (brasiliankesalpinia)	II – I Siirretään liitteestä II liitteeseen I	Brasilia	Todetaan, että Paubrasilia-lajin suojelutoimia on tehostettava, samalla kun tunnustetaan sen merkitys soittimien kannalta. Rekisteröimättömiin varastoihin liittyvien huolenaiheiden osalta EU voisi mahdollisesti ehdottaa, että osapuolten on lähetettävä päivitetyt tiedot kansallisista varastoista CITES-sihteeristölle ennen pysyvän komitean 81. kokousta (vuoden 2026 lopussa) tai ennen CoP21-kokousta. Alun perin ehdotettu sisällyttäminen liitteeseen I ei todennäköisesti korjaa havaittuja laittomaan kauppaan liittyviä ongelmia. Kannatetaan mahdollisesti liitteeseen II sisältyvää ratkaisua, samalla kun tehostetaan valvontaa ja tarjotaan ratkaisu kiertuemuusikoille. Ennen ehdotuksen hyväksymistä tarvitaan lisätyötä, jonka puitteissa on käytävä lisäkeskusteluja ehdotuksen tekijän kanssa.	0
47.	*Pterocarpus soyauxii* (punaveripihkapuu)	Poistetaan Angolan, Gabonin, Kamerunin, Keski-Afrikan tasavallan, Kongon, Kongon demokraattisen tasavallan ja Päiväntasaajan Guinean populaatiot liitteestä II.	Burundi, Gabon, Kamerun, Keski-Afrikan tasavalta, Kongo, Kongon demokraattinen tasavalta, Päiväntasaajan Guinea	Laji täyttää edelleen liitteen II luettelointiperusteet.	—

Nro	Taksoni/yksityiskohta	Ehdotus	Ehdottaja	Huomautukset	Kanta
48.	*Aloe bergeriana* *Aloe jeppeae* *Aloe subspicata* *Aloe welwitschii*	Muutetaan liitteessä II olevaa Aloe spp. -luetteloa sisällyttämällä siihen myös neljä lajia, joita on aiemmin kohdeltu luetteloon kuulumattomaan *Chortolirion*-sukuun kuuluvina, mutta jotka nyt lisätään *Chortolirion*-suvun *Aloe*-sektioon, eli *Aloe bergeriana*, *Aloe jeppeae*, *Aloe subspicata* ja *Aloe welwitschia*.	Etelä-Afrikka, Sveitsi, Zimbabwe	Kannatetaan, koska liitteen II luettelointiperusteet näyttävät täyttyvän.	+
49.	*Podocarpus parlatorei* (argentiinanpodokarpus)	I – II Siirretään liitteestä I liitteeseen II	Argentiina	Ei kannateta, ellei Bolivian populaatiota koskevia tietoja toimiteta.	(-)
50.	*Avonia quinaria*	II – I Siirretään liitteestä II liitteeseen I	Etelä-Afrikka	Kannatetaan, koska liitteen I luettelointiperusteet näyttävät täyttyvän.	+
51.	*Aloe ferox* *Euphorbia antisyphilitica*	Muutetaan huomautus #4 seuraavasti: f) *Aloe ferox* ja *Euphorbia antisyphilitica* -lajien viimeistellyt pakatut tuotteet, jotka ovat valmiita vähittäismyyntiä varten;	Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistynyt kuningaskunta	Kannatetaan, koska tämä vähäinen muutos yksinkertaistaa ja selventää huomautuksen tekstiä muuttamatta sen soveltamisalaa tai merkitystä.	+